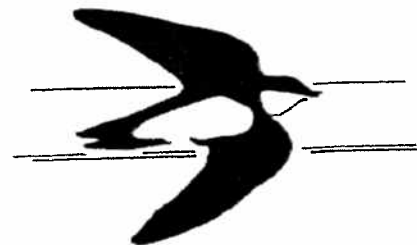

Het Bruuijsel

Vogelwacht Uden e.o.

VOGELWACHT UDEN E.O.

- Voorzitter** : Jan-Willem Hermans
Broekmorgen 28, Uden
Tel.: 0413-269804
- Secretaris** : Liesbeth Verkaar
Oliemolenstraat 53, Uden
Tel.: 0413-265397
- Penningmeester** : Anita van den Acker
Raam 523, Uden
Tel.: 0413-253151
- Bestuursleden** : Riky Alma, Peter van de Braak en Johan van Roosmalen.
- Bankrelatie** : ABN-AMRO Uden, rekeningnummer: 60.99.68.254

“HET BRUUIJSEL” - nummer 4 - 2004

Redactieleden : Margreet Hoefnagels, Jan-Willem Hermans, John Hermans, Peter Noy
Don-Alexander van Bergen, Liesbeth Verkaar en Jolanda Rutten.

Typewerk + Correctie: Jolanda Rutten	Anita van den Acker
Boekelsedijk 14, Zeeland	Raam 523, Uden
Tel.: 0486-453462	Tel.: 0413-253151
E-mail: jolanda@cdevink.com	E-mail: anita.en.theo@hetnet.nl

Eindredactie + Kopij : Peter Noy
Eikenwal 186, Uden
Tel.: 0413-251691
E-mail: pknoy@hetnet.nl

Omslag : Graphiset B.V. te Uden.

Drukwerk : Theo Thijssen en Wim Hoefs (faciliteiten: Basisschool De Vlonder)

Verspreiding : Sandra van de Burgt en Lies Schoenmakers.

“HET BRUUIJSEL” verschijnt 4x per jaar in een oplage van 210 exemplaren

Clubgebouw : De Groenhoeve
Artillerieweg 3, Uden (bij Kinderboerderij)
Tel.: 0413-250047

Website Vogelwacht : www.vogelwachtuden.nl

We zien niet graag dat iemand gedeeltes van dit blad gebruikt, voordat we daar toestemming voor hebben gegeven.
Men dient dan wel het Bruuijsel als bron te vermelden.

Inhoudsopgave

Colofon	Redactie	01
Inhoudsopgave	Redactie	02
Mededelingen Redactie	Margreet Hoefnagels	03
Van de Bestuurstafel	Liesbeth Verkaar	05
Wat een jaar!!	Jan-Willem Hermans	08
Herfstexcursie Ameland 2004 inleiding	Liesbeth Verkaar	09
Ameland, zaterdag 2 oktober	Petra Hermens	10
Ameland, zondag 3 oktober	Lia Mickers en Annie Vervest	11
Ameland, maandag 4 oktober	William van der Velden	12
Ameland, dinsdag 5 oktober	Toy Janssen	14
Ameland, woensdag 6 oktober	André Kuipers	15
Vogelwaarnemingen excursie Ameland 2004	Jan Verhoeven	17
“Dooier” JeugdVogelwacht Uden	Stijn van Gils	18
Broedresultaten Stootvogels 2004	Piet van der Voort	20
Vogels in onze tuin	Jolanda Rutten	22
Excursie naar de Ooijpolder	Stijn van Gils	24
Vogeltrek-Teldag in de Maashorst	Peter van de Braak	26
Waargenomen vogelsoorten teldag	Peter van de Braak	27
Wetenschappelijk	Don-Alexander van Bergen	28
Nationale Natuurwerkdag 2004	Jan-Willem Hermans	29
In de kijker... “Werkgroep Senioren”	Liesbeth Verkaar	30
Bijzondere Waarnemingen	Peter van de Braak	32
Verslag Herfsttrektelling 2004 (telpost Brobbelbies)	Leo Ballering	34
Vogelweekend half september	Jan-Willem Hermans	37
Wetenswaardigheden... ..	John Hermans	38
Vogel onder de Loep... de Visarend	Pedro van den Acker	40
Olympisch gedachtegoed in de Groenhoeve	Leo Ballering	41
Excursie Oostvaardersplassen (een ontmoeting met Pestvogels!)	Theo Veldpaus	42
Activiteiten werkgroepen Vogelwacht Uden	Redactie	44
Even voorstellen... Jacques Raats	Jacques Raats	45
Vogelwacht - Winkel	Jacques Raats	46
Advertenties	Bestuur	47

Mededelingen van de Redactie

Zondag op Slabroek. De ochtendwandelaars zijn naar huis voor de welverdiende koffie en de middagwandelaars hebben nog niet besloten hoe laat ze willen aanlopen. Het is heel stil, geen mens, geen vogel, geen ver geronk. Alleen de wind tilt zo nu en dan een blaadje op en laat het een eindje verder weer vallen, geritsel, nauwelijks hoorbaar. Ook ik houd me doodstil om te genieten van deze rust. En dan.... start in de verre verte een crosser zijn motor, twee kraaien betwisten elkaar krassend hetzelfde plekje in de lucht, hoog kindergelach en het prettige gemurmel van een groep in aantocht. De wereld is er weer, met al zijn geluiden. De groep heeft een gids bij zich die enthousiast uitleg geeft. Mooi om te zien op een afstandje hoe alle hoofden opeens dezelfde kant opdraaien en omhoog turen.

Zo moeten onze vogelaars er tijdens de herfstexcursie naar Ameland ook hebben uitgezien: als een stel scholeksters met de kop in de wind. Maar dat ze weer heel wat hebben beleefd is nu te lezen. Liesbeth Verkaar schreef de inleiding. Verder hebben op toerbeurt: Petra Hermens, Lia Mickers en Annie Vervest, William van der Velden, Toy Janssen en André Kuipers geprobeerd om een dag in een verslag te vatten. Dat er niet alleen gevogeld werd, maar ook ingenomen, zal jullie wel duidelijk zijn. Een goede herfstexcursie kan natuurlijk niet zonder een totaaloverzicht van de gespotte vogels van de hand van Jan Verhoeven. Er zijn meer excursies geweest. Zo vertelt Stijn van Gils hoe mooi hij de ijsvogel heeft gezien in de Ooypolders. Op 28 november is Theo Veldpaus naar de Flevopolders gegaan. Ook daar is heel wat te zien geweest. Een grote groep invasievogels heeft men daar gespot!! Maar vergeet het werk in onze eigen omgeving niet! Er is een overzicht van de gegevens van de telpost op de Brobbelbies, gemaakt door Leo Ballering. Hij was er ook bij op de Mystery Bird avond en weet daar nu het fijne van. Gelukkig heeft hij het voor ons op schrift gezet zodat we het allemaal nog eens kunnen nalezen. Peter van de Braak heeft zich door de rijstebrij van gegevens van de Vogeltrek-Teldag geworsteld en er een mooi verslag van gemaakt. Hij is ook samen met Liesbeth naar de bijeenkomst met Staatsbosbeheer geweest. Of het interessant is wat daar besproken is? Lees het zelf bij de bestuursmededelingen. De werkgroep Stootvogels doet bij monde van Piet van der Voort verslag van hun bevindingen van dit jaar. De werkgroep Uilen heeft jammer genoeg nog niet alle gegevens bij elkaar voor een jaarverslag. Verrassend is wel, dat er in oktober nog een kerkuil zat te broeden in Mill. Zou hij het spoor bijster zijn, of is het nog een goede periode om jongen groot te brengen?? Jan-Willem Hermans heeft ook nog een interessant verhaal over een Morinelplevier, gezien bij telpost Brobbelbies en over een Velduil die naar het opvangcentrum in Someren is gebracht. Verder is er een enthousiast verslag van Stijn van Gils over de activiteiten van de Jeugdvogelwacht. Of ze ook mee hebben gedaan aan de Nationale Natuurwerkdag lees je in het verslag van Jan-Willem Hermans.

Dan onze vast rubrieken: Liesbeth Verkaar maakte de mededelingen van het Bestuur. Pedro van den Acker heeft weer een van onze vele vogels onder de loep genomen, ditmaal de Visarend. John Hermans snuffelde in diverse bladen en dook enkele aardige wetenswaardigheden op en Don-Alexander van Bergen voorziet het een en ander van een wetenschappelijk sausje. Liesbeth Verkaar heeft dit keer de werkgroep Senioren in de kijker genomen. "Oud"?, maar niet achter de geraniums te krijgen! Jolanda Rutten is in de tuin gaan zitten om de wezens die voorbij komen te bekijken. Misschien heeft Peter van de Braak kans gezien om ook nog wat bijzondere waarnemingen bij elkaar te rapen. Hij moet ze zeker hebben, maar er is natuurlijk alle kans dat anderen hem voor zijn geweest met spannende verhalen. Voor de Vogelwachtwinkel is het bestuur erin geslaagd om een nieuwe Beheerder te vinden. Jacques Raats heeft zich bereid gevonden om een stukje van zijn vrije tijd te besteden aan het promoten en verkopen van allerlei

vogelattributen, zoals boeken, CD's, verrekijkers, nestkasten en nog veel meer. Achter in het Bruujssel staat een overzicht van te verkrijgen artikelen. Altijd leuk om familie, vrienden en kennissen te verrassen met een cadeautje voor onder de kerstboom. Jacques, veel succes met de Vogelwacht-Winkel!

De redactie is op zoek naar vers bloed. Om te voorkomen dat we onszelf gaan herhalen én omdat het altijd leuk is om andermans gezichtspunt te leren kennen. Dat we goede schrijvers in de club hebben met hart voor de zaak en een goed verhaal kunnen we bij elke uitgave constateren. Wie wil er wat regelmatig achter zijn computer kruipen en zo'n vier keer per jaar een paar uur gezellig bij het ene of andere redactielid met een bakje koffie steggelen over de inhoud van ons volgend clubblad?? Waarbij aangetekend moet worden dat Peter Noy al flink wat voorwerk doet door een opzet te maken. Voel je je aangesproken? Stuur dan een mailtje naar Peter. Dit wordt het laatste clubblad van dit jaar. We willen dan ook besluiten met jullie fijne feestdagen toe te wensen en een goede jaarwisseling. Als je tussen die dagen op stap gaat met je verrekijker denk dan ook aan ons. Wij willen graag meegenieten met jouw ervaringen op winters vogelgebied.

Namens de Redactie,
Margreet Hoefnagels

PERSONEELSADVERTENTIE

Vogelwacht Uden is op zoek naar een gemotiveerde

REDACTIE - MEDEWERKER M/V

ALGEMEEN:

- Een afwisselende en gevarieerde functie met veel eigen verantwoordelijkheid
- Je maakt deel uit van een enthousiast redactieteam, bestaande uit zeven medewerkers
- Het vraagt niet veel tijd (hooguit enkele uurtjes per maand)
- Op jaarbasis worden vier redactievergaderingen gehouden

VOGELWACHT UDEN VRAAGT:

- Gevoel voor taal, met name Nederlands in woord en geschrift
- Enthousiasme en motivatie zijn een pré
- Geen specifieke opleiding, alleen gezond boerenverstand
- Kennis op het gebied van tekstverwerking (WORD)
- Voor alle leeftijden (van 18 tot 80, ouder mag natuurlijk ook)

VOGELWACHT UDEN BIEDT:

- Een gedegen inwerkperiode met professionele begeleiding
- Enthousiaste collega's en uitstekende doorgroeimogelijkheden
- Geen vergoeding (ook niet nodig, functie geeft veel voldoening)
- Uitstekende secundaire arbeidsvoorwaarden

BEN JE TOE AAN EEN VOLGENDE STAP IN JE CARRIÈRE?

(of wil je gewoon nog iets meer weten) neem dan gerust contact op, Peter Noy, telefoon: 0413-251691 of e-mailen kan natuurlijk ook naar: pknov@hetnet.nl

Van de Bestuurstafel...

Nieuwe leden

Om maar gelijk met de deur in huis te vallen; we hebben er weer twintig nieuwe leden bij sinds 1 oktober 2004! Na de zomer breekt er blijkbaar een tijd aan, waarin veel mensen overwegen om lid te worden van een vereniging. Ook onze vogelcursus, publiekswandelingen en dialezingen zijn voor veel mensen aanleiding om zich bij onze club aan te sluiten. De volgende leden mogen zich voortaan ook 'Udense Vogelwachter' noemen:

- Joke van Diepenbeek, Marlies Noy, Jan Moelands, Arnold van Lieshout en Harrie en Thea Rovers uit Uden.
- Geertje Van der Stappen uit Heesch.
- Jankees Schwiebbe uit Schijnsel. Jankees is fotograaf en heeft een prachtige site op www.birdphoto.nl, zeker een kijkje waard.
- Henk Hoogenboom uit Zeeland.
- John Vink uit Boekel.
- Henk en Coby Arnoldussen uit Veghel.
- Piet en Betsie van Dijk uit Vorstenbosch.
- Willie en Trudy van den Broek uit Heeswijk.
- Sjef en Janny Vandermeulen en Anton Marijnissen uit Neerloon.
- En als laatste Harry Aanholt uit Odiliapeel.

Alle nieuwe leden van harte welkom in onze club en veel vogelplezier toegewenst!

Nieuw talent gevraagd!

Onze club wordt steeds groter, dit betekent dat bepaalde mensen ook steeds zwaarder belast worden. We worden ook steeds bekender, maar dat heeft de consequentie dat er steeds meer mensen komen op onze publiekswandelingen. Ook de cursussen die we in Uden of omgeving geven, hebben altijd drie excursies, drie ochtenden het veld in dus. We zouden graag zien dat er wat meer leden met een groep mensen de natuur in trekken. De groepen kunnen dan klein blijven, wat veel leuker is dan een grote groep. Je kunt dit natuurlijk eerst doen onder begeleiding van een ervaren gids. Je hoeft echt geen supergids te zijn om dit werk te doen, enthousiast vertellen van wat je weet is vaak al voldoende om mensen te boeien. Als je vogelen zelf leuk vindt, is het niet zo moeilijk om er over te vertellen. We weten dat er veel kennis in de club zit die er nog niet uit komt. Misschien is de drempel te hoog, maar bedenk wel: "In het land der blinden is één oog koning". Het is erg dankbaar werk en daarbij valt dan niet alle verantwoording op een handjevol gidsen, die min of meer verplicht zijn om steeds weer op te komen draven, hoe graag ze het ook doen. Denk er eens over na en zeg niet te snel: "dat kan ik toch niet". Neem eens contact op met iemand uit het bestuur.

Even een kijkje achterom....

Als we even een kijkje achterom nemen, zijn er weer veel noemenswaardige activiteiten geweest:

- John Hermans heeft een schitterende dialezing gegeven over Spitsbergen.
- Met veertig vogelaars op herfstexcursie naar Ameland is een hele belevenis!
- De Vogeltrekteldag was koud, maar er zijn weer veel vogels geteld.
- Er zijn 3.500 bomen en struiken geplant bij de Leijgraaf op de Nationale Natuurwerkdag.
- Peter van de Braak heeft heel erg zijn best gedaan om de Mystery bird avond te laten slagen. De avond was ook zeer geslaagd, alleen jammer dat er maar zestien leden zijn gekomen, dus bleef er veel bier, sap, koek en dergelijke over.

Gelukkig was er nog een dialezing de week erop. We houden deze Mystery Bird avond er zeker in, leerzaam en erg gezellig. Dus volgende keer gewoon komen!

- Maar goed dat niet iedereen op de telpost zat tijdens de publiekswandeling op zondag 14 november. Bij schitterend weer hebben vijfenveertig mensen genoten van de vogels en de mooie natuur.
- De dialezing van Eddy Kuis over uilen was een overdonderend succes. Ongeveer honderdtwintig man in de Groenhoeve, dat is een record! Een zeer boeiende lezing met prachtige dia's en een enthousiast verteld verhaal, de avond kon niet meer stuk. Blijkbaar zijn uilen toch wel een onderwerp dat heel veel mensen aanspreekt, zozeer zelfs dat mensen zelfs bereid waren om er de hele avond voor te blijven staan. Zoveel stoelen gaan er gewoon niet in de Groenhoeve. Wel weer een mooi stukje reclame voor onze club.
- De telpost is nu weer onbemand. Heel wat leden hebben er vele uurtjes doorgebracht en moeten nu weer wachten tot augustus 2005. Toy Janssen heeft iedere week op Internet een overzicht gemaakt, zodat iedereen precies kon volgen welke vogels er geteld waren. Je kunt het nog zien op www.vogelwachstuden.nl. Op zaterdag 27 november is de laatste teldag geweest op onze telpost. Dit is een beetje gevierd met een hapje en een drankje en alle leden waren hiervoor uitgenodigd.

En dan natuurlijk ook een kijkje vooruit...

- Je kunt op maandag 27 december a.s. meehelpen met het VLU (Vrijwillig Landschapsbeheer Uden). Ze zijn met hun zestiende jaargang bezig en kunnen altijd hulp gebruiken. De elzensingel aan de Patrijsweg wordt teruggezet. Kijk op de maandagenda!
- Op onze nieuwjaarsreceptie blijven we dicht bij "huis". Langs het Natuurpad van de Groenhoeve wordt een soort puzzeltocht uitgezet, samen met het I.V.N. Meer verklappen we natuurlijk niet, wil je meer weten, kom dan op zondag 9 januari 2005 naar de Groenhoeve.

Overleg met het Bezoekerscentrum

Op maandag 22 november is er een overleg geweest met het bestuur van het Bezoekerscentrum Slabroek. Ze wilden ons informeren over de activiteiten die het B.C. onderneemt en kijken of er in de toekomst mogelijkheden zijn voor samenwerking met de diverse omliggende natuurverenigingen. De Vogelwacht heeft het volgende naar voren gebracht:

- We willen het B.C. graag inschakelen om onze activiteiten te promoten, zoals publiekswandelingen, dialezingen etc.
- Deze wandelingen willen wij gratis houden (laagdrempelig).
- Van onze kant informeren wij de mensen dat ze in het B.C. terecht kunnen.
- De tentoonstelling over roofvogels en uilen die we met ons twintig jarig bestaan hebben gehouden, kan ook in het B.C. tentoongesteld worden.
- Het B.C. zou meer kunnen doen om de omliggende natuurverenigingen onder de aandacht te brengen.

De verenigingen hebben de boel wat 'afgetast' en er is een begin gemaakt voor betere samenwerking. IVN-Uden en Oss werken al lange tijd met het B.C. samen, door middel van het leveren van gidsen voor de wandelingen. Over een maand of vier is het vervolg hierop.

En nog een overleg

Op woensdag 1 december is er weer het jaarlijkse overleg met Staatsbosbeheer geweest. Zij beheren een groot stuk van de Maashorst, dus zijn wij altijd erg geïnteresseerd in hun beheersplannen. De volgende zaken zijn er besproken:

- Zo zouden wij graag zien dat de loslopende honden beter worden aangepakt (of beter hun baasjes). Er zijn folders die daar aan kunnen meehelpen, deze kunnen dan bijvoorbeeld in het Bezoekerscentrum worden neergelegd.
- De meeste mensen weten niet wat een loslopende hond teweeg kan brengen. Vogelbescherming heeft zojuist een boekje uitgebracht over 'Vogels en recreatie, handvat ter voorkoming van verstoring'. Het circuleert binnen het bestuur, geïnteresseerden kunnen het bij het secretariaat vragen. Helaas geeft Vogelbescherming maar één exemplaar per vereniging uit.
- Staatsbosbeheer heeft een gebiedje in beheer gekregen aan de Piet Geersdijk ("Achter de berg", ten noordwesten van Uden), die ze net zo willen inrichten als het Annabos, omdat daar de breuk ook loopt. Dit ter compensatie van de A50. Een leuke aanwinst voor de Udense natuur.
- Er wordt een verbinding gemaakt tussen de verschillende heidegebieden. Hiervoor moet veel gekapt worden, op de Kanonsberg bij Nistelrode is al flink gekapt. Het hout wordt versnipperd en afgevoerd. Er komt zo een noordelijk en zuidelijk begrazingsgebied, wat door vee open gehouden moet worden. Er komen door heel Nederland waarschuwborden bij de ingang van natuurgebieden, om mensen te waarschuwen dat ze afstand moeten houden van het vee. Dit in verband met enkele ongelukken die de laatste tijd gebeurd zijn.
- De overgangen van bos naar hei worden geleidelijker gemaakt (boslaag, struiklaag, kruidenlaag).
- SBB zou graag zien dat wij een vrijwilligerscontract afsluiten. Je moet dan minimaal vier halve dagen per jaar werken voor SBB. In het volgende Bruujsel wordt hiervoor een advertentie geplaatst. Ze gaan gidsen werven die het beheersverhaal van de Maashorst kunnen vertellen aan de mensen. SBB zorgt voor een cursus. Dit alles in het kader van de voorlichting.

Nieuwe Winkelbeheerder

We zijn erg blij dat Jacques Raats bereid is om het beheer van de winkel over te nemen. Aad van Toor heeft het jaren gedaan, waarvoor onze hartelijke dank! We wensen Jacques veel succes.

Vogelcursus

De vogelcursus in Grave is afgesloten. Achtendertig mensen hebben de acht lessen en drie excursies met veel enthousiasme gevolgd. Er wordt nu een vogelwerkgroep opgericht binnen het IVN Grave. We hopen dat deze goed van de grond komt en wensen ze veel succes. Komend voorjaar wordt de vogelcursus ook in Boekel gegeven. In Uden slaan we na vijf achtereenvolgende jaren de vogelcursus een keertje over. De piepcursus gaat wel door en start in februari 2005 voor beginners en voor gevorderden.

Financiën

We kunnen dit kalenderjaar wederom financieel goed afsluiten. Veel leden hebben gehoor gegeven aan de oproep om een automatisch incasso te tekenen, dit scheelt veel werk voor onze penningmeester(es), Anita. Aan degene die dat nog niet gedaan hebben de vraag om dit alsnog te doen. Het is voor beide partijen gemakkelijk, je contributie wordt altijd op tijd betaald en het scheelt werk.

Meerdaagse excursie naar Schotland

Op de valreep hebben zich toch nog vierentwintig vogelaars opgegeven om mee te gaan met de excursie naar Schotland in juni 2005. De reis is geboekt dus hij gaat zeker door.

Bescherming Grutto

Vogelbescherming Nederland is een actie gestart om handtekeningen op te halen tegen de jacht op de Grutto in Frankrijk. Wij Nederlanders doen heel erg ons best voor deze vogel door middel van weidevogelbescherming (alleen in Brabant zijn al veertig werkgroepen die weidevogels beschermen), maar als ze op trek gaan worden ze regelmatig doodgeschoten door Franse jagers. Verschillende van onze leden hebben deze petitie ondertekend. Het zijn maar speldenprikken, maar wie zwijgt stemt toe.

Jeugdvogelwacht Uden e.o.

Onze Jeugdvogelwacht is met veel enthousiasme van start gegaan en heeft al verschillende bijeenkomsten gehad. Er is nog plaats voor enkele kinderen in deze groep. Zie verderop in dit blad.

Groenhoeve

De zonnepanelen liggen al op het dak, het is een flinke klus geweest voor enkele Vogelwachters. Zij hebben weer veel van hun kostbare vrije tijd opgeofferd om deze klus te klaren, complimenten! Het educatieteras is aangelegd, er is dus volop beweging in het realiseren van de plannen om bewust met water en energie om te gaan. Het is de bedoeling om komend voorjaar alles af te hebben en een officiële opening te organiseren met hopelijk veel publiciteit.

Namens het bestuur wens ik al onze leden heel fijne feestdagen en een goed en vogelrijk 2005 toe.

Liesbeth Verkaar

Wat een jaar!!

Aan het einde van het jaar heb je de neiging om terug te kijken. Als ik dit doe naar de Vogelwacht dan is het vol trots. Wat hebben we toch een geweldige club. Zonder volledig te zijn (het jaarverslag volgt nog) hebben we toch enkele mijlpalen bereikt dit jaar. Meer dan tweehonderd leden telt onze club op dit moment. De telpost is wekelijks en in bepaalde tijden zelfs dagelijks bemand. De aantallen vogels en vogelsoorten liegen er niet om, wat weer na te lezen is op onze steeds fraaier uitziende vogelwebsite. Ook vogelaars van buiten de club weten de site steeds meer te waarderen.

De excursies zijn druk bezocht. De meerdaagse excursies oogsten veel lol en lof bij de leden. Maandagavondwandelingen waarbij gemiddeld vijftig leden aanwezig zijn. Publiekswandelingen waarbij het aantal gidsen bijna te kort is vanwege de geweldige opkomst. De Groenhoeve die bij onze dialezingen tot de nok toe gevuld was en zelfs de lezing over de uilen die tot de gang toe gevuld was. Werkgroepen die het prachtig doen. De werkzaamheden op de Groenhoeve om het hemelwater te gebruiken, om de toiletten te spoelen en de zonnecellen die het gebouw energievriendelijk moeten maken. Dit clubblad met een geheel nieuwe buitenkant en de bezorgers die een steeds grotere klus te klaren hebben om meer dan tweehonderd leden hiervan te voorzien. Een vogelcursus in Uden en zelfs één in Grave. Piepcursus, Mystery bird avond, vogeltrekteldag, brunchwandeling, kortom teveel om op te noemen.

Iedereen die hieraan heeft bijgedragen wil ik bedanken en volgend jaar?? gaan we gewoon verder!!!

Jan-Willem Hermans,
Voorzitter

Herfstexcursie Ameland 2004

Inleiding

Van zaterdag 2 tot en met woensdag 6 oktober 2004 zijn veertig vogelaars mee geweest op onze jaarlijkse herfstexcursie. Het was twee weken eerder dan normaal, omdat er anders geen plaats was in de herberg (waar heb ik dat meer gehoord). We waren te gast bij Gerard en Marietje Ketelaars in 'Het Kasteel', bij vele vogelaars al bekend, omdat we daar al verschillende keren zijn geweest. Peter Noy was erg enthousiast over de fijne manier van samenwerken met Marietje en Gerard. Nadat hij weer iets voor elkaar had gekregen zei hij: "Die Marietje is zo flexibel als een slang, alles kan en alles mag". We zijn dan ook weer uitstekend verzorgd met lekker eten (dat wil wel als je de hele dag buiten bent geweest, aanvallen!) en veel gastvrijheid. De Stay Okay herbergen zijn ook goed, maar veel zakelijker en lang niet zo flexibel en gemoedelijk als 'Ons Kasteel'. Hadden we maar een dergelijk onderkomen op ieder eiland!

Wie gingen er mee? (in alfabetische volgorde)

Henk van den Acker, Jet van den Acker, Riky Alma, Ad Bekkers, Joke van den Boogaard, Peter van de Braak, Sandra van de Burgt, Tiny en Francien van den Elsen, John Hermans, Petra Hermens, Henri en Maria van de Heuvel, Toy Janssen, Jopie Jonkers, Connie Koenen, André Kuipers, Willy van Lanen, Lia Mickers, Peter Noy, Marc Poulussen, Jacques en Patrick Raats, Jan van den Tillaart, Annelies Timmerman, Theo van der Velden, William van der Velden, Theo Veldpaus, Jan Verhoeven, Liesbeth Verkaar, Lambert en Hermien Verkuijlen, Theo en Dorien Versteegden, Annie Vervest, Alexander Vesters, Peter en Tonny Vlamings, Ad van Wanrooij en Riek van der Zanden.

Theo en Dorien Versteegden kwamen op maandag in verband met een bruiloft, Willy van Lanen en William van der Velden gingen maandag al terug vanwege het gezin. Die twee koppels losten elkaar dus mooi af en dat kwam goed uit met de fietsen en de slaappleatsen.

Van de veertig mensen die meegingen waren er tien voor het eerst mee, een kwart van de groep dus. Voor deze mensen hadden we weer het Waddenboekje met vijftig beschreven vogels als hulpmiddel. De 'juvenielen' hebben het erg goed gedaan, het is natuurlijk best aanpassen als je met zo'n stel vogelaars op stap gaat, want wij zijn toch wel een apart slag volk, al zeg ik het zelf. Als je om kwart voor negen niet klaarstaat, gaan ze gewoon weg hoor, wachten is er echt niet bij, daar zijn ze wel achter gekomen. Deze tien nieuwe excursiegangers hebben de laatste avond een oorkonde gekregen als beginnend vogelaar. Proficiat! De avonden waren ook erg gezellig, ons budget liet toe dat we zelf bier, wijn en fris inkochten en dat is dan ook uitgebreid gedaan.

Peter had zelfs de supermarkt zo gek gekregen dat ze de boodschappen kwamen bezorgen, dat scheelt een hoop gesjouw! En ook geld natuurlijk, want het scheelt nogal of je ieder drankje aan de bar moet afrekenen of dat je gewoon zelf nog een keer inschenkt. Ook deze drankjes zaten bij de prijs inbegrepen. Soms denk ik wel eens dat Peter met geld kan toveren, als je ziet wat hij allemaal voor elkaar krijgt voor weinig geld; volpensioen, fietsverhuur, reiskosten, parkeergeld, overtocht, dialezing, drank, enzovoort. Als je een dergelijk organisator in de club hebt, mag je blij zijn, je hoeft niets meer te doen dan genieten. En dat hebben we gedaan, Peter bedankt!. Door de perfecte organisatie sloot alles weer naadloos op elkaar aan.

De laatste ochtend heb ik nog schitterend baardmannetjes gezien, bovenop het riet, in de zon, met twee mannetjes en een vrouwtje, voor mij de topper! Hoe noem je nu baardmanvrouwtjes? Baardvrouwtje? Nee, die hebben geen baard. Wie het weet mag het zeggen!

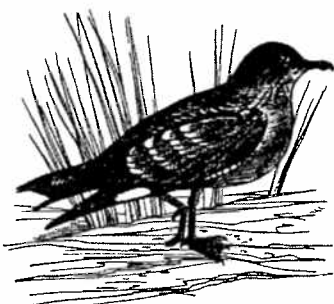
Liesbeth Verkaar

Zaterdag 2 oktober door Petra Hermens

Om 05.35 uur kwam Peter Noy mij thuis ophalen. Daarna Liesbeth. Na nog het één en ander doorgenomen te hebben bij "De Groenhoeve" vertrokken we om zes uur richting Ameland in twee groepen van vijf auto's. We gingen met veertig personen naar Ameland.

Om half negen waren we in Holwerd waar we om half tien vertrokken per boot (Van Wagenborg Passagiersdiensten BV) naar Nes. Voordat we met de boot mee konden werden natuurlijk al de nodige vogels waargenomen. Handbagage mocht je bij je houden, grote bagage moest je in een bagagewagen leggen. De overtocht duurde drie kwartier. Tijdens de overtocht had ik mijn lunchpakketje aan de meeuwen gevoerd. Meeuwen kwamen uit je hand het brood pikken.

In Nes aangekomen konden we een fiets halen bij de firma Kiewiet om daarna op de fiets naar het verblijf "Ons Kasteel" in Buren te fietsen. De bagage werd daar ook naartoe gebracht. Nadat we onze spullen op onze slaapkamers hadden gelegd vertrokken we om elf uur met de fiets richting "Het Oerd". We vertrokken elke keer in groepjes. De keuze lag bij jezelf met wie je mee zou fietsen. Ikzelf zorgde ervoor dat ik met een ervaren vogelaar meekon omdat ikzelf nog zeer onervaren ben met vogelen. Ook moest je er zelf op toezien dat je niet elke dag dezelfde route zou gaan. Dus voor mij was het opletten welke ervaren vogelaar, welke route er genomen zou worden. Onderweg veel vogels waargenomen en geobserveerd. Jan van den Tillaart was vandaag voor mij de ervaren vogelaar. We waren met zes personen. Mijn complimenten aan de ervaren vogelaars die met zoveel geduld en enthousiasme alles vertelden over allerlei vogels. Waarbij ze regelmatig in herhaling moesten vallen. Vragen stellen door mensen zoals ik was nooit te veel. Wat ikzelf heel fijn vond was dat we bij de ervaren vogelaars in de kijker of telescoop mochten kijken. Mijn kijker is daarentegen helemaal niets. Tijdens het vogelen natuurlijk ook veel lol gehad en was het heel leuk.

Ons lunchpakketje wat we thuis nog hadden gemaakt werd op zijn tijd verorberd. Ikzelf had niets meer, mijn brood had ik aan de meeuwen gevoerd tijdens de overtocht. We zijn ook nog naar een strandpaviljoen gefietst waar we even konden uitrusten en wat eten, drinken en toilet. Jan kon het niet laten om tijdens onze rustpauze in het paviljoen zijn telescoop uit te stallen. Ook onze kijkers werden regelmatig aan onze ogen gezet. Klokslag half zeven avondeten bij "Ons Kasteel". Na het eten gezamenlijk een kop koffie of thee en toen werd ook de vogelwaarnemingenlijst doorgenomen. Ik ging deze avond om negen uur slapen. Volgens mij was ik de enige die zo vroeg naar bed ging. Ik was helemaal op en viel meteen in slaap. Je kon elke avond in "Het Koetshuis" nog gezellig wat nakletsen onder het genot van een hapje of drankje. Sommigen gingen nog uit in Nes. Peter van de Braak liet elke avond op zijn labtop zijn waarnemingen van vogels van die dag zien. Dit had ik allemaal niet meer meegemaakt omdat ik toen al in diepe rust lag. Mijn oprechte complimenten aan Peter Noy voor de uitstekend georganiseerde excursie op Ameland. Overal was aan gedacht. Al met al vond ik het een zeer geslaagde excursie en is absoluut voor herhaling aan te bevelen.

Zondag 3 oktober door Lia Mickers en Annie Vervest

Julie zullen wel begrijpen dat wij de groenlingen van de Vogelwacht zijn. Ons Annie is nog een takkeling (2004) en ikzelf ben een juveniel in het tweede broedkleed (2002). Wij samen hebben vandaag de ganzeveer om een verslag te maken. Vanmorgen werden we om zeven uur wakker van het borrelende geluid van de zwanenhals van onze wastafel. We waren nog tureluurs van gisteren, toen waren we met al die grote jagers mee op pad geweest. Staan we om half acht buiten stoom af te blazen, zien we de eerste grote steltloper (John). De haan kraait en intussen heeft Marietje binnen veertig gekookte eieren gelegd. Het regent vandaag. Je wil niet weten wat dat voor een invloed heeft op de stemming van vogelaars. Dat wordt een dagje bok schieten. De "echte" zijn toch om negen uur allemaal weg. Joke zag er uit als een winterkoninkje.

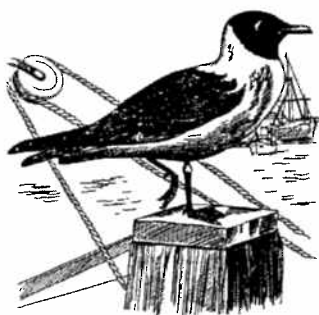
Wij vertrokken pas om tien uur, nadat we uitvoerig in de regen hebben staan kijken hoe Henri van een rioolbuis een statief(water)koker maakt en deze vakkundig met een springtouw aan zijn fiets knoopt c.q. laat knopen. Bij ons groepje waren onder andere de grote burgemeester (Peter), de kleine burgemeester (Liesbeth), het baardmannetje (Ad), en nog een paar andere rare vogels. Wij dachten dus, dit zit wel snor.

De regen was het gesprek van de dag. We gingen in ganzenpas op de fietsen door de weilanden. We zagen in de regen wulpen, een berg-eenden, een blauwe zweiger en nog meer-koetjes. Ik raakte in de war door al die rotganzen, ze lijken allemaal ei(n)der en ik wilde eenden zien. Het regende te hard, dus stonden we op een kluutje te schuilen bij een schuur om op die manier nog te spotvogelen. Daarna gingen we richting het (w)Oerdt, over een pad vol houtsnippen en schelpjes. Een voorzichtig zonnetje kwam door. Door al dat roekeloos fietsen en een wegversperwer, waren we de helft van de groep al snel kwijt. Vooral Henri had daar last van, want zijn tortelduif had al zijn zangvoer en dus heeft hij bij een ander wat voer weggegaaid. Even sms-en en heel lang wachten op de rest. In die tijd zaten we in de berm als een stel graspiepers te foerageren, te kauwen en te ontlasten. Wat konden we al die witgatjes tussen de struiken goed zien.

Door de telescopen zagen we heel mooi een slechte valk. Eindelijk was de groep weer compleet, maar wat gebeurde er na een half uur? Drie kraaien....., we waren weer de helft van de groep k(i)wiet. Wij fietsten achter de zeedijk terug tot er een rare vogel boven op de dijk stond te roepen dat ze een zee-arend in het vizier hadden. De fietsen worden roekeloos achtergelaten, we klunen over de dijk en jawel hoor, door de telescoop zagen wij de zee-arend ook. Dit is nou zo'n moment waarop de bbz-tjes in werking treden. Niks van te merken overigens. Connie zag steeds als ze door de telescoop keek een wouw. De andere vogelaars werden ook via sms-jes gepiept dus stonden we weer een uur te wachten. Intussen hadden we een hoop plevier. Dit is nou echt een vogel-wacht, met nadruk op wacht. Door al het rondkijken en wachten bleek naderhand dat we het laatste half uur steeds naar een buizerd hebben zitten kijken.

Rond half twee fiets ik met een deel van de groep richting wad om nog wad te zien. Niet dus, het was hoog water. Zeeën van water zagen we. Toch mooi, heel ver weg dook ene 'Jan as ge um kent', we zagen aan de ei(n)der eenden, sneeuwgorzen, steltlopers en ongesteldlopers, grote en kleine strandlopers. We gingen uiteindelijk naar Ness voor koffie met gebak en daar zagen we nog een goudhaantje, boven op de kerktoeren. Peter moest eerder naar huis om drank te halen

voor vanavond en knabbels voor de notekrakers, dus dat zat ook wel snor. Rond zes uur waren we moe, maar voldaan thuis. Bij ons stond de zanglijster (Sandra) al onder de douche te zingen als een sijsje en om half zeven konden we naar de voedertafel. Marietje is een goei ko(o)kmeeuw. Als eksters en kemphanen vielen we aan. We aten grote piepers en als toetje hop-jesvla. Na zo'n hele dag buiten, met wind en regen zaten we als bontbekjes en roodkeelduikers aan tafel in die broeikamer. Na het eten gaf Jan, één van de grote jagers, de scores van die dag uit de ok-nie-logische cheklist.

Daarna moet iedereen om negen uur naar de "goei" kamer voor de buurt, de borrel en een hoop gekakel. Een stel die-haerts gaat op stap, die zoeken een andere tap-uit. Ons Annie en ik oefenen dan nog uit dat blauw boekje wad vogels in een notendop. Aan het eind van de avond nog kijken naar de zwarte sternenhemel en dan duiken we in ons nest en liggen we uitgeputterd op bed. Dit was zó'n dag! Ge ziet wel, we hebben veel geleerd.

De musjes, Annie en Lia.

Maandag 4 oktober door William van der Velden

Officieel begint een dag om 24.00 uur. Rond die tijd zijn we met een heel stel wadgangers aan het proberen om ons door de voorraad bier en wijn heen te drinken. Met die drank proberen we de laatste restjes pinda's en andere overblijfselen van een gezellige avond weg te spoelen. Vooral zo in de laatste uurtjes wordt de term visserslatijn door menigeen veranderd in vogelaarslatijn. Velen doen nog een poging om grappig te zijn en er wordt vaak flink gelachen. Aan de kwaliteit van de grappen hoeft dat in ieder geval niet te liggen! Zoals: "Het is blauw en niet zo zwaar? Lichtblauw!".

Na een paar uurtjes heeft iedereen zijn vlooienbunker opgezocht. Iedereen is dan in een diepe rust en de batterij weer aan het opladen voor een "zwarte" dag vogelen. Iedereen, behalve een paar bosarbeiders die de hele nacht doorwerken. Bij het eerste ochtendgloren bonkt de wind als een gek tegen de ramen. Een Roodborstje probeert zijn zilverkleurig lied er nog bovenuit te laten komen.

Ondanks de harde wind wandelen de grootste fanatiekelingen al een kort rondje om de slaap weer uit de ogen te krijgen. Zo voor het ontbijt worden soms al de mooiste soorten gescoord en ook dit keer was dat weer het geval. Een Waterral met Duits accent liet zich namelijk horen vanuit de keuken. Na een stevig beraad wordt het plan van de vorige dag om naar het Oerd te fietsen uitgevoerd. Het strakke windje uit het westen doet echter menigeen besluiten om het bij de benenwagen te houden in plaats van met de fiets te gaan. Er zijn zelfs wadjes (of is dat met een t?) die met de bus gaan vogelen. Met het windje in de rug kachelen wij rustig op het Oerd aan. Af en toe stoppend om een gevederd vriendje op soort te brengen. Halverwege het Oerd doet een grote witte vogel met een klein beetje zwarte vleugelpunten mij op de rem stampen. Ik zie hem nog net landen in een slenk; juveniele Lepelaar! Gelukkig komt hij even later weer tevoorschijn, zodat ook de rest een soortje bij kan schrijven. We besluiten een stuk het Oerd op te wandelen om te kijken wat er allemaal in de slenken zit. Na een half uur soppen gaan we bijna op een Bokje staan. In tegenstelling tot een Watersnip maakt deze bij het verschrikt opvliegen geen geluid. Hij heeft ook niet zo'n kantelende vlucht en valt meestal na een klein stuk vliegen weer snel in. Hij is uiteraard ook een stukje kleiner dan een Watersnip, maar dat valt vaak in de gauwigheid niet meteen te zien. Het gaat goed, alweer de tweede nieuwe soort voor de algemene lijst (en voor onze eigen lijst natuurlijk)!

Tijdens het verder fietsen naar de grote uitkijkbult wordt bewezen dat vogelen op de fiets levensgevaarlijk is. De één stopt aan de rand van het fietspad, omdat hij/zij iets hoort of ziet en de daarachter fietsende vogelaars knallen er dan bijna bovenop! Zo kan Jan via een magistrale sturbeweging zijn hachje ternauwernood redden. Als we op de bult aangekomen zijn gaat het grootste gedeelte van ons gezelschap in de hut zitten genieten van meegebrachte boterhammetjes en koffie. Fanatieke sukkel als ik ben ga ik aan de andere kant van de bult met mijn telescoop over de struiktoppen richting het Oerd zitten kijken in de hoop een Klapexster te scoren. Als ik na een succesloos kwartiertje terug kom in de hut blijken die "lamme takken" wél een Klapexster gezien te hebben, zelfs op ongeveer veertig meter. Het is niet eerlijk! Vanuit de hut hebben we een grote ronde gemaakt door de duinen achter de uitkijkbult. Wat Strandleeuweriken, Staartmezen, Slechtvalken en onder andere een Grote Stern rijker komen we na een paar uurtjes moe maar voldaan terug. Net voor het bereiken van de hut laat de Klapexster zich, gelukkig voor mij, opnieuw zien. We proberen op ons dooi gemak tegen de wind in weer terug te fietsen. Als de rest een strandpaviljoen induikt besluit ik terug te gaan naar "Ons Kasteel".

Hier krijgt het verhaal een wat rare wending. Willy en ik gaan namelijk vanavond al terug naar huis in plaats van op woensdag. Na wat rusten, douchen en spulletjes pakken staan we klaar. Je verwacht dan een uitgebreid gezwaai, tranen en allemaal mooie afscheidswaarden, maar met "Hé, loosers gaode al naor huis?" kunnen we het doen. Peter heeft een lift voor ons geregeld in de auto van de eigenaar van Ons Kasteel. Zoals altijd heeft Peter alles tot in de puntjes geregeld. Je kunt ook overdrijven: zelfs de afstand van de vistent in Nes naar de boot was door hem precies uitgerekend (1.348 stappen is 22 minuten en 12 seconden), zodat we zeker niet te laat op de boot aan zouden komen! De vis (kibbeling) vonden wij allebei wat minder lekker dan we gewend zijn op de eilanden. De wandeling naar de boot bracht ook niet zoveel bijzonders. Met een Zwarte Roodstaart, wat Tjiffen en nog wat gewoon wadspul moeten we het doen. Het dode shoarmabeest ligt nog steeds op zijn rug in een greppel te wachten op een hongerige Zeearend. Als we ingescheept zijn genieten we nog van het prachtige weer aan het eind van de dag. De ondergaande zon met daarin een Slechtvalk op een boei symboliseert op een prachtige manier ons afscheid van de wadden voor 2004. Helaas is dit prachtige afscheid het begin van een dag met een waar SMS-bombardement. Waarschijnlijk zullen we daar in het volgende verhaal vol Bossche klets wel meer over lezen.

Dinsdag 5 oktober door Toy Janssen

Het verslag van dinsdag begint al erg vroeg. Om ongeveer twee uur 's ochtends tijdens het terug fietsen van een uitstapje naar Nes werd onderweg een merkwaardig geluid gehoord. Eén van de dames in het gezelschap meende een Kerkuil te horen. Na deskundig onderzoek, weliswaar een beetje beïnvloed, werd vastgesteld dat het hier om een Kievit ging. We hadden gisteren afscheid genomen van twee reisgenoten, beide manspersonen uit Mariaheide moesten eerder naar huis. Zij hadden ons de vorige dag overgoten met SMS berichtjes van hun waarnemingen, die er overigens niet om logen. Dit konden we niet zomaar over ons heen laten gaan. Er werd afgesproken om zowat iedere vogel die we zouden zien vandaag door te SMS'en. Zelfs Graspiepers en een Amelands schaap werden doorgemeld. Op de dijk bij het Oerd werden nog tien berichtjes tegelijk doorgegeven. William was in ieder geval op de hoogte van alle waarnemingen die gedaan werden.

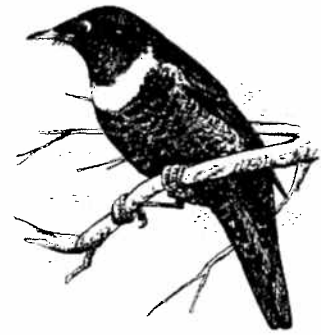
Later vroeg in de morgen, voor sommigen erg vroeg, werd er weer ontbeten in het "Kasteel". Je kon zien wie er gisteren met het uitstapje waren mee geweest, de meeste hiervan waren nog niet helemaal wakker (waaronder ikzelf). Buiten beloofde het echter een leuke dag te worden. Na veel wind en regen gisteren, scheen vandaag een zonnetje en stond er nauwelijks wind. Dit maakte de verwachtingen hoog, het kon wel eens een dag met een leuk aantal soorten worden. Eenmaal op de fiets werd ook het hoofd een beetje helderder. We besloten vandaag richting het Oerd te fietsen, we waren hier nog niet geweest. Buiten Buren aangekomen werden meteen al twee Zwarte Roodstaarten waargenomen, ook zaten hier enkele Tapuiten. Er vloog een vogel in de struiken naast de weg. Het leek een Grasmus, de vogel vloog echter weg en kon niet exact gedetermineerd worden. Een kilometer of wat verderop werd in een sloot een Dodaars gezien. Een vogel die op Ameland tijdens ons verblijf niet veel gezien werd. Rechts van ons ontstond paniek onder de weidevogels. Een mooie adulte Slechtvalk was hier de oorzaak van. Er zaten er veel op Ameland tijdens onze trip. Ondertussen begon de temperatuur steeds aangenameer te worden. Een heel verschil met gisteren. Eenmaal op de dijk aangekomen aan de wadkant werd een Velduil opgemerkt. Achter ons had Peter van de Braak een Baardmannetje ontdekt dat zich schitterend liet fotograferen. Ook Mark Poulussen liet hier zien dat hij nog goed verborgen fototalenten heeft. Hopelijk zijn de plaatjes binnenkort op onze website te zien.

Beneden aan de dijk werd besloten om verder te voet te gaan. Eenmaal bij het wad aangekomen werd hier nog een late Lepelaar gezien, ook een aantal van de schaarse Brandganzen op Ameland werden hier waargenomen. Verder zaten hier vele Scholeksters en Bergeenden. Er werd hier nog wat rondgehangen maar dit leverde niet veel extra's op. Na een telefoontje van Henk van den Acker met de melding van een Klapkster bij de kijkhut namen we de kortste weg terug naar de fietsen. Er moest een kilometer of vijf gefietst worden om de kijkhut te bereiken. Onderweg werd nog geprobeerd een Bokje uit een van de natte stukken "te kloppen". Deze activiteit bestaat uit het vooruit sturen van Jan Verhoeven door het natte gebied. De overige vogelaars kunnen dan zien of er een Bokje opvliegt. Na heel wat "kloppen" leverde het slechts een paar Graspiepers op. Onderweg naar de kijkhut werden ook nog enkele Paapjes gezien.

Eenmaal aangekomen bij de vogelhut werd al snel de Klapkster waargenomen. Ik heb de vogel alleen vliegend voorbij zien komen. Hij viel in achter een heuvel maar kon niet worden teruggevonden. Hier vloog ook nog een mannelijke Gekraagde Roodstaart. Gisteren werden aan de noordkant van de vogelhut Beflijsters gezien. Deze soort stond ook op onze verlanglijst. Jan en ik daalden af van de heuvel om de bosjes te onderzoeken.

Tijdens de zoektocht vloog plots een Houtsnip voor ons op. De vogel vloog voorbij de vogelhut zodat de rest van de groep de vogel ook zag. Enige minuten later werd het geluid van een Beflijster gehoord. Niet kort daarna werden drie exemplaren gezien. Op de terugweg naar de kijkhut op de heuvel kwam nog een groepje Fraters overgevlogen. Na een uur of wat werd besloten langs de Noordzee kant terug te fietsen. De eerste leden van de groep waren al vertrokken. Marc Poulussen en ik hoorden op de heuvel nog een Heggenmus roepen. Deze soort was nog niet door Jan Verhoeven waargenomen tijdens de trip. Jan was al vertrokken, toch vonden we dat we hem moesten inlichten over de Heggenmus. Met het mobieltje werd door Marc contact opgenomen met Jan. Na de melding fietsten we verder. Het duurde enige minuten maar in de verte kwam Jan met grote snelheid op ons af gefietst. Het leek haast of hij ons niet zag zo vastbesloten was hij deze Heggenmus nog te kunnen bijschrijven op zijn persoonlijke lijst. Ongeveer tien minuten later haalde hij ons weer in. De onvermijdelijke vraag of hij de vogel nog had gehoord werd met een pijnlijk klinkende “NEE” beantwoord. Tot mijn spijt moet ik helaas mededelen dat Jan ook daarna de Heggenmus niet heeft gezien op Ameland.

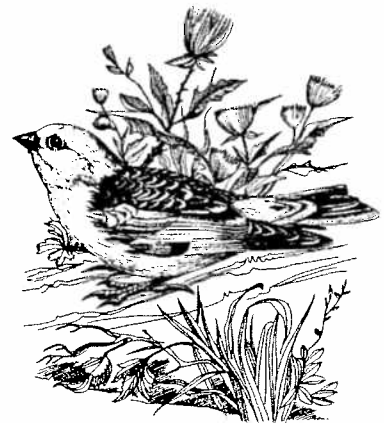

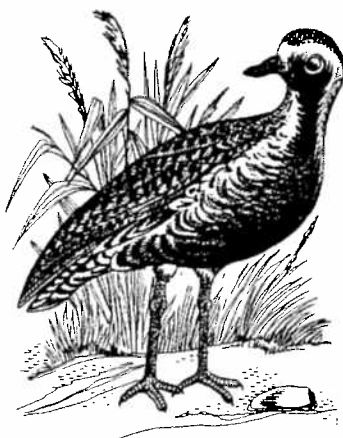
Al terugfietsend werd nog gestopt bij Paal 17. Hier werd echter niets bijzonders gezien dus werd snel doorgefietst. Het was al later op de middag en enkelen van ons begonnen al een beetje honger te krijgen. Na kort overleg koersten we aan op een van de eetgelegenheden op Ameland. Ditmaal werd het een vistentje. De dag liep al aardig tot zijn einde en na de vis werd teruggekeerd naar Ons Kasteel. Hier werden we wederom getraakteerd op een gebakken vis. Opnieuw een geslaagde dag met een leuk aantal soorten. De volgende dag zou het allemaal weer voorbij zijn.

Woensdag 6 oktober door André Kuipers

‘s Morgens redelijk fit wakker geworden, want ik ben de avond van te voren niet uit geweest. Gaan ontbijten, er was een wonder gebeurd, die was vijf minuten te vroeg. Vlug gegeten want we hadden nog een druk programma voordat we konden gaan vogelen. Eerst de rommel weer bijeen zoeken en inpakken, vlug een groepsfoto maken, nou ja vlug? Voordat iedereen een plekje gevonden had en de foto gemaakt was, was er weer een half uur voorbij. Toen moest Marietje nog gefeliciteerd worden, ze kreeg de bekende vogelzakgids en Gerard een goede fles wijn. En na de goede raad van Peter Noy, dat de boot op tijd aanvaart en niet op ons wacht, konden we gaan.

Omdat het die dag redelijk waaide besloten we (Riky, Ad, Jan, Petra en ik) binnendijks terug te fietsen. Voor een beginnening als ik is het wel fijn met een klein groepje, dan kun je alles beter bekijken en krijg je goede uitleg. Eerst toch nog over het wad gekeken, maar omdat het zo hard waaide, was die al weer helemaal onder gelopen, zodat we vlug terug fietsten naar de andere kant van de dijk. Boven op de dijk zat een Sneeuwgorst te pikken, op paar meter van ons vandaan. Hij was helemaal niet schuw, Jan van den Tillaart moest er toch nog een paar foto’s van maken.

Even later zagen we een groepje Putters in de distels zitten, maar ze waren te ver weg voor mijn kijker, zodat ze niet goed te zien waren. In de weilanden waren hele groepen Goudplevieren te zien. In de vlucht is die groep de ene keer helemaal wit, dan draaien ze om en ze zijn helemaal geel, draaien weer, dan zijn ze wit enzovoort. In de lucht zagen we een Sperwer een Buizerd weggagen en óf die Buizerd weg wilde. Bij een plas water installeerden Jan en Ad hun telescoop, daar stikte het van de Eenden, Smienten, Wintertaling, Pijlstaarten en Meerkoeten. Er zaten ook nog wat Groenpootruiters, Steenlopers en een paar Aalscholvers. Dit bedoelde ik met een klein groepje lekker rustig alles bekijken.

Daarna fietsten we door naar de haven en in het riet hoorden we goed het geluid van een Baardmannetje, maar zien hó maar. Bij de haven aangekomen de fiets ingeleverd en op de boot gestapt. Op de boot nog even en nieuwe vogel GESCOORD, ik lijk wel gek, bijna een vogelaar, het was een Zwarte Stern. Op de kade van elkaar afscheid genomen na een gezellig en leerzaam uitje.

Raadseltjes

Het vliegt en je kunt het niet zien : een ooiewaar

Het vliegt en het is niet hier : een ooiedaar

Het vliegt en kan niet boven blijven : een ooiezwaar

Een Ooievaar (Uil en Valk)

*Laatst sprak een Ooievaar te Balk
Een ieder denkt zijn Uil en Valk
Trap daar niet in, daar staat trots gewis
Een valkuil voor de ouders is.*

(Bron: Dierenversjes, Theo van de Leur)

Vogelwaarnemingen excursie Ameland 2004 door Jan Verhoeven

1	Aalscholver	43	Heggenmus	85	Scholekster
2	Baardman	44	Holeduif	86	Sijs
3	Barmsijs	45	Houtduif	87	Slobeend
4	Beflijster	46	Houtsnip	88	Smelleken
5	Bergeend	47	Huismus	89	Smient
6	Blauwe Kiekendief	48	Jan-van-gent	90	Sneeuwgorst
7	Blauwe Reiger	49	Kanoet	91	Sperwer
8	Boerenwaluw	50	Kauw	92	Spreeuw
9	Bok	51	Keep	93	Staartmees
10	Bontbekplevier	52	Kemphaan	94	Steenloper
11	Bonte Strandloper	53	Kievit	95	Stormmeeuw
12	Boomkruiper	54	Klapkester	96	Strandleeuwerik
13	Boomvalk	55	Kleine Jager	97	Tapuit
14	Brandgans	56	Kleine Mantelmeeuw	98	Tjiftjaf
15	Brilduiker	57	Kluut	99	Topper
16	Bruine Kiekendief	58	Kneu	100	Torenvalk
17	Buizerd	59	Knobbelzwaan	101	Tureluur
18	Canadese Gans	60	Kokmeeuw	102	Turkse Tortel
19	Dodaars	61	Koolmees	103	Veldleeuwerik
20	Drieteenstrandloper	62	Koperwiek	104	Velduil
21	Dwergmeeuw	63	Kraai	105	Vink
22	Eider	64	Krakeend	106	Visdiefje
23	Ekster	65	Kramsvogel	107	Vlaamse Gaai
24	Fazant	66	Kruisbek	108	Waterhoen
25	Frater	67	Kuifeend	109	Waterral
26	Fuut	68	Lepelaar	110	Watersnip
27	Gekraagde Roodstaart	69	Meerkoet	111	Wilde Eend
28	Gele Kwikstaart	70	Merel	112	Winterkoning
29	Goudhaan	71	Middelste Zaagbek	113	Wintertaling
30	Goudplevier	72	Oeverloper	114	Witte Kwikstaart
31	Graspieper	73	Oeverpieper	115	Wulp
32	Grauwe Gans	74	Paap	116	Zanglijster
33	Groenling	75	Pijlstaart	117	Zeearend
34	Groenpootruiter	76	Pimpelmees	118	Zilvermeeuw
35	Grote Bonte Specht	77	Putter	119	Zilverplevier
36	Grote Gele Kwikstaart	78	Regenwulp	120	Zwarte Mees
37	Grote Jager	79	Rietgors	121	Zwarte Roodstaart
38	Grote Lijster	80	Roodborst	122	Zwarte Ruiter
39	Grote Mantelmeeuw	81	Roodborsttapuit	123	Zwarte Stern
40	Grote Stern	82	Roodkeelduiker	124	Zwarte Zee-eend
41	Grutto	83	Rosse Grutto	125	Zwartkop
42	Havik	84	Rotgans		

Totaal 125 soorten.

'Dooier' JeugdVogelwacht

Sinds september van dit jaar is JeugdVogelwacht Uden een feit, twaalf jeugdleden komen iedere maand bij elkaar. In vergelijking met de ruim 200 'echte' vogelwachtleden niet veel, maar de gezelligheid is er niet minder om. Tussen de jeugdleden loopt al een echt Jan Verhoeven rond en ook de humor van Jan-Willem Hermans is in sommige kinderen goed te ontdekken. Zoals de gewone Vogelwacht 'Het Bruijsel' heeft, zo heeft de jeugd 'Het Ei'. Natuurlijk willen volwassenen graag weten wat de jeugd uitspookt, tijd voor een 'Dooier' in 'Het Bruijsel'!

Slabroek, 18 september, door Marijn van de Braak

Op het begin stonden we allemaal in een kring en stelde de begeleiders en de kinderen zich voor. Toen deelde ze een boekje uit met allemaal vogels, we konden de vogel aankruisen als we hem gezien hadden. Stijn (een begeleider) heeft ons verteld wat we allemaal gingen doen. We zijn

toen vrij snel gaan wandelen en zagen een gele vogel op het prikkeldraad zitten. Later bleek dat dit een Geelgors was. Er zaten nog meer vogels. Waaronder een Roodborsttapuit en Graspiepers. Peter heeft ons toen verteld hoe ze allemaal heten en hoe je ze kunt herkennen. Daarna zijn we naar het heidegebied gegaan en zagen heel veel overtrekkende Boerenzwaluwen en Huiszwaluwen. Het verschil daartussen was dat de Boerenzwaluw een zwarte stuit had en de Huiszwaluw een witte. Daar vlogen ook een Torenvalk en een

Boomvalk die ook meetrok naar het zuiden. De zwaluwen waren allemaal in paniek toen de Boomvalk aan kwam vliegen. We liepen naar de blokhut en gingen daar wat eten en drinken. Adrie heeft ons toen een verhaal verteld over een Zanglijster die ze in haar huis heeft. Dat was eigenlijk wel grappig. Na het bekijken van een konijnenhol zijn we snel teruggelopen en onderweg hebben we ook nog een paar vogels gezien. We kwamen toen precies op tijd aan. We hebben toen nog uitleg gekregen over "ei-mail". Toen gingen we allemaal langzaam weer naar huis. Het was een erg gezellige dag.

Vogeltrek, 16 oktober 2004, door Juke Jetten

Vandaag 16 oktober 04 zijn wij met de Jeugd Vogelwacht naar telpost de Brobbelbies geweest daar hebben we een aantal vogels gezien, dit zijn ze:

Teluur van 9.30 tot 11.15 uur
Temperatuur: 8 graden
Wind: Zuid West
Bewolking: Zwaar

<u>Groep 1</u>		<u>Groep 2</u>	
Sperwer	2	Nijlgans	2
Buizerd	1	Kievit	5
Kievit	2	Holenduif	5
Kievit	2	Houtduif	11
Houtduif	4	Veldleeuwerik	356
Veldleeuwerik	556	Graspieper	64
Kramsvogel	22	Gele Kwikstaart	1
Koperwiek	10	Witte Kwikstaart	7
Kauw	20	Kramsvogel	102
Spreeuw	15	Koperwiek	39
Vink	16	Grote Lijster	2
Geelgors	15	Kauw	8
Koolmees	5	Roek	6
Pimpelmees	3	Spreeuw	40
Zwarte Kraai	27	Vink	30
Smient	1	Geelgors	1
		Smient	1

Ook de jeugdleden hebben heel goed begrepen waar walkie talkies voor bedoeld zijn. Vanaf Slabroek, in de auto naar de telpost en onderweg...

Walkie Talkie uitspraak

Ik zie ik zie wat jij niet ziet en het is:
BLUE ORIENTAL

De kinderen hebben ondanks het kille en natte weer hun beste beentje vooruit gezet. Het enthousiasme bleef de gehele ochtend erg hoog. Helaas hebben de jonge vogelaars geen steenuil tijdens hun werk kunnen ontdekken. Het gaat de laatste jaren erg slecht met deze kleinste uil uit de Nederlandse Uilenfamilie. Omdat deze steenuiltjes graag in wilgeknotten willen wonen behoren ze om de paar jaren geknot te worden. In de dichte pruik van jonge takken voelt de steenuil zich goed thuis. Hopelijk vindt deze uil binnenkort zijn weg naar D'n Ujense Bogerd.

Uit:

Udens Weekblad
van woensdag 24 november 2004

De rest van het jaar

In december worden nestkasten gemaakt,
In januari gaan we wintergasten bekijken
Kortom de JeugdVogelwacht blijft actief.
Iedere derde zaterdag van de maandag
Trekken we er vanaf 9.00 uur op uit.
Alle vogelaars tussen de 10 en 15 jaar
moeten zich bij deze groep thuis voelen.
Een paar plaatsen zijn nog vrij.

In 'Het Bruijsel' wordt u op de hoogte
gehouden. Verder is het jeugdblaadje
van internet te downloaden:

'Het Ei' nummer 1, 2004

<http://members.home.nl/vangilswigbold/ei1.doc>

'Het Ei' nummer 2, 2004

<http://members.home.nl/vangilswigbold/ei2.doc>

Wie meer wil weten over de JeugdVogelwacht kan mij altijd bellen: 06-23847599.

Stijn van Gils

Broedresultaten Stootvogels 2004

Een record aantal uitgevlogen jongen!

De titel boven dit verhaal is duidelijk. 2004 is een uitstekend stootvogeljaar geweest in ons werkgebied en heeft het teleurstellende resultaat van 2003 weer helemaal goedge maakt. Als opgeleid statistiekman laat ik altijd maar graag de feiten spreken, cijfers liegen niet. In de nu volgende tabel wordt een overzicht gegeven van het aantal uitgevlogen jongen gedurende de afgelopen vijf jaren en tevens de bijdrage van iedere vogelsoort aan dit resultaat.

Aantal uitgevlogen jongen:

Jaar:	2004	2003	2002	2001	2000
Boomvalk	5	5	0	0	0
Buizerd	38	28	29	28	14
Havik	25	21	18	20	14
Sperwer	44	36	33	55	39
Torenvalk	60	34	54	63	59
Wespendief	1	0	3	-	-
Totaal	173	124	137	166	126

Interessant is nu de vraag: “Wat is hiervan de oorzaak?” Allereerst heeft dit te maken met het aantal gevonden broedgevallen. Ook dit is in 2004 een recordaantal geweest en laat zich als volgt in een tabel weergeven:

Aantal gevonden broedparen:

Jaar:	2004	2003	2002	2001	2000
Boomvalk	3	2	-	-	-
Buizerd	26	21	17	17	16
Havik	14	10	7	8	5
Sperwer	13	10	13	19	10
Torenvalk	13	12	15	16	18
Wespendief	2	1	2	-	-
Totaal	71	56	54	60	49

Opvallend is hier de sterke toename van Buizerd- en Havikhorsten.

De Sperwer heeft ook in het verleden het aantal van dertien horsten en zelfs meer gehaald.

Om dit effect van verschil in aantal broedparen een beetje uit te schakelen, kunnen we ook kijken naar het aantal uitgevlogen jongen per broedpaar. Weer een tabel:

Aantal uitgevlogen jongen per broedpaar:

Jaar:	2004	2003	2002	2001	2000
Boomvalk	1,7	2,5	-	-	-
Buizerd	1,5	1,3	1,7	1,6	1,1
Havik	1,8	2,1	2,6	2,5	2,8
Sperwer	3,4	3,6	2,5	2,9	3,9
Torenvalk	4,6	2,8	3,6	3,6	3,3
Wespendief	0,5	0	1,5	-	-
Totaal	2,4	2,2	2,5	2,7	2,6

Als we de beide laatste tabellen combineren, ligt de conclusie voor de hand. Het grote aantal uitgevlogen jongen is te verklaren uit de hoeveelheid extra broedparen, plus het hoge broedsucces van de Torenvalk. Als verklaring voor dit laatste wordt de reden genoemd, dat 2004 een heel goed muizenjaar is geweest en de Torenvalk bijna alle jongen heeft kunnen grootbrengen. Van de 69 eieren zijn er 60 jongen uitgevlogen, dit is 87 %. In voorgaande jaren was dit percentage tussen de 62 % en de 75 %.

Verder is de teruggang van de uitgevlogen jongen bij de Havik opmerkelijk. Deze teruggang treedt ook op in het aantal eieren per broedpaar. Tot 2002 bedroeg deze 3,3 eieren per broedpaar, in 2003 was dit 2,7 eieren per broedpaar. De lage 1,8 in 2004 wordt veroorzaakt door twee nestverstoringen (Maashorst bij Zeeland en Odiliapeel). Als we deze buiten beschouwing laten, komt het 2004-getal op 2,1 eieren per broedpaar uit.

Als er een algemene conclusie getrokken moet worden, kan het volgende gesteld worden:

- De Havik en de Buizerd doen het goed;
- De Sperwer en de Torenvalk zijn vrij stabiel;
- De Boomvalk broedt alleen nog in het buitengebied; waar Boerenzwaluwen zitten is de kans op een Boomvalk het grootst;
- De Wespendief is een hoofdstuk apart en onderwerp voor veel commotie; er schijnen ongeveer vijf paren in de regio Maashorst-Herperduin te vertoeven volgens onze Wespendiefvriend Edward Sliwinski van het IVN-Oss.

Wederom sluit ik dit artikel af met dankzegging voor het fantastische werk dat de leden van de werkgroep verzet hebben om deze informatie bijeen te krijgen. Bedankt mensen!

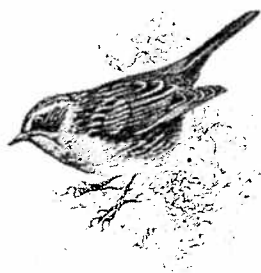
Piet van der Voort,
Coördinator Werkgroep Stootvogels.

Vogels in onze tuin

Jolanda Rutten is lid van de redactie van het Bruujtsel. Ze is het vak van vogelen nog aan het ontdekken en haar interesse voor vogels gaat voornamelijk uit naar vogels die in de tuin voorkomen. Jolanda is moeder van Daan en Lotte en samen met Carel de trotse bezitter van een grote 'diervriendelijke tuin'. Jolanda schrijft elk kwartaal iets over haar eigen belevenissen in deze tuin. Bezoek ook eens haar website www.cdevink.com, voor prachtige foto's.

De winter staat weer voor de deur, vannacht heeft het zelfs al gevroren. De tuin ziet er prachtig uit, want het was mistig en daardoor zijn alle stengeltjes nu fantastisch mooi wit bevroren. Dit is het moment waarop de vogeltjes weer naar de tuinen komen om voedsel te zoeken. En... dat betekent dat ze ook weer naar de tuin gelokt kunnen worden met vetbollen, pindanetjes, broodkruimeltjes, pindakaas, enzovoort. Een leuke tijd! Een tijd waarop de vogels in de tuin het makkelijkst te observeren zijn. Je kunt namelijk zelf heel eenvoudig invloed uitoefenen op de plek waar ze zich vertonen. Zet het vogelvoederhuisje dus niet alleen op de mooiste plek in de tuin, maar op een plek waar je ze van achter het raam goed kunt bekijken. Wel moet je er natuurlijk rekening mee houden, dat het voor de vogels een veilige plek is. Dus liefst vlak bij een struik of boom, zodat de vogels bij naderend onheil snel dekking kunnen zoeken. En, niet alle vogels komen naar een voedertafel of pindanetje. Zorg er dus voor dat er ook voer op de grond te vinden is en in een boom of tegen een stam.

Het is zo leuk om de vogeltjes echt goed te observeren. Ik vind het elk jaar weer prachtig om te zien hoe de Heggenmusjes op de grond rondscharrelen en het voer opeten dat de buitende Meesjes hebben laten vallen. Ze zijn geen voedselconcurrenten van elkaar, ze helpen elkaar juist. Ik probeer altijd zoveel mogelijk verschillend voer, op zoveel mogelijk verschillende plaatsen aan te bieden. Op die manier kun je de meeste vogels lokken. Probeer het maar eens, smeer eens wat pindakaas tegen een boomstam aan, klop het tafelkleed of de broodplank

uit op de stoep, leg de kaaskorstjes (zonder plastic) op een muurtje of stamp eens wat walnoten fijn met een grote steen. Misschien heb je zelf een walnotenboom waar nog noten van over zijn en anders vraag maar eens rond. Dit jaar was een erg goed walnotenjaar, dus je kent vast wel iemand die nog noten bewaard heeft. Ook kun je bij een slachter in de buurt eens vragen naar niervet. Zo'n klomp vet ziet er niet echt mooi uit, maar de mezen en Groenlingen vinden het fantastisch!

En dan begint het echte genieten. Lekker vanuit de warme huiskamer of keuken naar de vogeltjes kijken. Steeds als je voorbij loopt zie je wel iets bewegen, even stil blijven staan om te zien wat het is en dan weer verder met je dagelijkse bezigheden. Het wordt extra leuk als je eens een tijdje opschrijft welke soorten vogels jouw tuin nu bezoeken. Misschien is er dit jaar wel weer een Nationale wintervoedertelling, waar ik vorig jaar over geschreven heb. Ik heb er nog niets van gezien, maar er waren wel plannen om het nog eens te doen.

De herfst

En dan nog even terugkijken op de afgelopen periode. Wat vogels betreft zijn er eigenlijk geen bijzonderheden te melden. Tenminste, geen bijzondere soorten waargenomen in onze tuin, maar dat vind ik ook niet het belangrijkste. Ik vind het veel specialer om te genieten van de gewone dingen, in plaats van steeds maar op zoek te zijn naar iets uitzonderlijks. Zo is het elk najaar weer heerlijk om de vogels weer terug te zien komen in de tuin. De Fazant bijvoorbeeld, die zien we alleen in het najaar en in de winter. Elke herfst ben ik weer blij verrast als ik zijn schorre roep hoor. Dan besef ik eigenlijk pas weer dat ik hem een half jaar gemist heb.

Dit najaar hebben we onze paddenpoel uit laten diepen. Het is een triest verhaal die paddenpoel van ons, want hij stond zo'n beetje de helft van het jaar droog en dan kun je het toch eigenlijk geen paddenpoel meer noemen. Maar goed, nu is hij dus dieper gemaakt en daardoor zijn er rondom de poel wat nieuwe heuveltjes ontstaan. En dat geeft weer een nieuwe dimensie aan het genieten van de Fazant, want naast het luisteren en kijken naar dit prachtige beest, is het nu ook mogelijk om zijn sporen te zien. Op deze nieuwe heuveltjes groeit namelijk nog niets en in het losse zand zijn de prachtige grote pootafdrukken prima te onderscheiden.

Verder is in de afgelopen periode de Gaai een opvallende verschijning geweest in onze tuin. Opvallend is hij zeker, je kunt hem gewoon niet missen met die opvallend blauwe vleugelvlek en witte stuit. Daarbij is hij ook nog eens behoorlijk groot voor een tuinvogel en maakt hij een duidelijk herkenbaar geluid, dus missen kun je hem haast niet. Maar hij is de laatste tijd ook veel vaker aanwezig dan voorgaande jaren. Wellicht komt dit door de grotere hoeveelheid bessen aan de struiken die we twee jaar geleden geplant hebben rondom de paddenpoel.

Nestkasten

Afgelopen periode hebben we de nestkasten schoongemaakt voor de winter. Een leuke bezigheid. Vooral ook omdat ik de nestkasten niet tijdens het broedseizoen gecontroleerd heb. Daardoor was het nu spannend om te kijken welke kasten bewoond zijn geweest. Het nadeel is wel dat ik nu moeilijk kan zien hoe vaak een nestkast bewoond is geweest. Sommige kasten zaten voor tweederde vol met nestmateriaal, vooral de Ringmussen stapelen gewoon elke keer een nieuw nest bovenop het oude. Ook is het lastig om vast te stellen welke soort vogel nu in de kast gebroed heeft. Ongetwijfeld zijn er binnen onze vereniging mensen die dit wel aan een nest kunnen zien, zeker als er nog een eitje in overgebleven is, maar ik heb deze kennis helaas (nog) niet. Wat mij opviel is dat we wel veel verschillende soorten nesten hadden in de nestkasten. Sommige met veel blad, andere juist met veel mos, maar er waren er ook bij waar helemaal geen blad en mos in zat, maar alleen haren en gras...

Van de 25 nestkasten die we hebben hangen hebben we er 21 gecontroleerd. Van de andere vier kasten hangen er twee te hoog (Bosuil- en Torenvalkkast) en twee zijn wijnkistjes die dichtgespijkerd zijn. Bij één van deze wijnkistjes zag ik tijdens het controleren wel steeds een Pimpelmeesje rondhangen. Hij ging er ook een keertje in en uit, dus waarschijnlijk doet deze nu dienst als nachtverblijf. Van de gecontroleerde kasten waren er acht leeg. Wel zat er hier en daar een veertje, een strontje of een grassprietje in en soms zelfs een half nest. Van de 13 bewoonde nestkasten zijn er waarschijnlijk vijf bewoond geweest door Ringmussen. Bij de overige acht bewoonde nestkasten heb ik niet kunnen vaststellen welke vogel hierin gebroed heeft. Waarschijnlijk zijn de meeste Kool- of Pimpelmezen geweest, maar het zou best kunnen dat er ook een Gekraagde Roodstaart of een Bonte Vliegenvanger in gezeten heeft. Misschien volgend jaar toch maar tijdens het seizoen gaan controleren, want ik ben toch wel nieuwsgierig wie er in mijn tuin broedt!

Jolanda Rutten

Excursie naar de Ooijpolder

De Ooijpolder maakt deel uit van een enorm natuurgebied, de Gelderse Poort. Langs een kilometers lang traject wordt er 'ruimte aan de rivier' gegeven. Deze ruimte wordt opgevuld met vochtige ooibossen vol (dode) wilgen en groene spechten, maar ook wat kalere vlakten waar tig konikpaarden grazen. In het gebied komen meer dan tachtig bevers voor. Jaarlijks overwinteren er maar liefst 150.000 ganzen. Verschillende organisaties hebben iets te zeggen over het enorme gebied. Staatsbosbeheer is eigenaar van verschillende terreinen binnen het gebied. Stichting Ark en het Wereld Natuurfonds bemoeien zich ook met het beheer, uiteraard speelt ook het Waterschap Rivierenland een grote rol. Binnen het gebied zijn een aantal natuurontwikkelingsgebieden aangewezen, deze gebieden mogen de wildernis symboliseren. De afgelopen vijftien jaar is er behoorlijk wat veranderd, ook de komende jaren zal het gebied niet stilstaan. De Gelderse Poort is aangewezen als noodoverloopgebied, het kan nog natter worden.

Nog een beetje moe van de afgelopen week, spring ik op mijn fiets. Vandaag, zondag 26 september, staat de Ooijpolder op het programma, een excursie die ik echt niet wil missen. Het leukste meisje van mijn school komt er vandaan, dus het gebied moet ook wel erg interessant zijn. Even later sta ik tussen een man of twaalf te wachten tot we vertrekken. Een enthousiaste Peter Noy doet met een sierlijk sprongetje voor hoe dat je naast je schoenen kunt lopen. Een goed uitgeslapen Jacques constateert echter dat Peter zijn schoenen nog steeds aan heeft. Het wordt tijd dat we vertrekken...

Zodra we de stad Nijmegen uit zijn komen we in het reusachtige gebied. We stoppen bij een eerste plasje, meteen zien we een Lepelaar, echt zo'n vogel die je niet kunt verwisselen met een andere soort. We besluiten met de auto de dijk verder op te rijden en hier en daar te stoppen. Onderweg zien we van alles. Op verschillende plassen zijn Wintertalingen te ontdekken, langs de kant van deze plassen is de Witte Kwikstaart niet te missen. Ook een groepje Putters laat zich geregeld zien. De planten slaan we vandaag maar een beetje over. Ik moet eerlijk zeggen dat ik van een hoop soorten niets kon maken. Deze specifieke rivierbegeleiders zijn in de rest van Nederland immers vrijwel niet te vinden. Godzijdank staat er ook barberakruid, een vrij

algemeen plantje, met smalle blaadjes en gele bloemen. Toch nog iets dat we kunnen herkennen. Maar van zo'n rivierbegeleider als de 'knikkende distel' konden we weinig maken. Ach, dan letten we gewoon wat meer op een Groenpootruiter of Kleine Strandloper, smienten, het kan allemaal niet op. Als we even niet naar vogels kijken dan valt op dat men serieus van plan is dit gebied aan te wijzen als noodoverloopgebied. Van tijd tot tijd zal het gehele gebied onder water komen te staan. Dit biedt kansen aan natuurontwikkeling, maar dorpjes als Ooij, Leuth en Erlecom zullen het ook niet droog houden. De inwoners van deze dorpjes hebben dan ook creatieve spandoeken gemaakt. Teksten als "voor het kabinet ver van hun bed, voor ons een hele plons" of "ter land, ter zee en op de vlucht", zijn dan ook niet te missen. Jan-Willem ziet het wel zitten, zo'n groot noodoverloopgebied, al moet hij bekennen dat ook hij een tuin met twee meter kwel niet echt mooi vindt. Een paar Kneutjes die op dat moment overvliegen verbreken al onze politieke gedachten. Even later kijken we ademloos naar een Graspieper. Zodra we in ons laatste deelgebiedje arriveren, komen we een IJsvogel tegen. Jacques pakt vlug zijn fototoestel en is een halve minuut later door het dulle heen. Nog nooit heeft hij een IJsvogel zo mooi op de foto weten te zetten. Willie heeft meer oog voor een gat in een boom, dat gat is voor hem precies op kruishoogte, ik zal er verder geen woorden over vuilmaken. In een veel te open vogelhut kijken we naar onze laatste eenden van vandaag.

Voldaan lopen we richting auto's, onderweg daar naar toe komen we nog een Zomertortel tegen. Een geslaagde dag als vandaag kan alleen maar goed afgesloten worden met een lekker kopje koffie en een koekje waar echte stukjes chocolade in zitten. Een klein kwartiertje later zitten we dan ook onderuitgezakt op een terrasje. Alsof de pret vandaag niet op kan vliegen er ook nog even een ooievaar en boomvalk over. In het cafeetje besluit ik een kaart te kopen van het wonderlijke gebied. Met heimwee naar alle mooie vogels rijden we terug naar huis. De volgende dag vertel ik aan mijn klasgenote waar we allemaal geweest zijn. Met een glimlach vertelt ze welke plekjes we eigenlijk ook hadden moeten bezoeken. Ach, volgend jaar weer Ooijpolder.

Waargenomen vogels:

Lepelaar, Gaai, Blauwe Reiger, Wilde Eend, Buizerd, Wintertaling, Meerkoet, Ekster, Putter, Aalscholver, Zilverreiger, Oeverloper, Grote Lijster, Groene Specht, Graspieper, Witte Kwikstaart, Groenpootruiter, Grauwe Gans, Grote Mantelmeeuw, Gele Kwikstaart, Kneu, Rietgors, Smient, Kauw, Zwarte Kraai, Grote Bonte Specht, Nijlgans, Kleine Mantelmeeuw, Slobeend, Fazant, Kolgans, Kleine Strandloper, Torenavalk, Krakeend, Witgat, IJsvogel, Staartmees, Koolmees, Winterkoning, Ooievaar, Boomvalk, Vink en Tjiftjaf.

Stijn van Gils

Vogeltrekteldag in de Maashorst

Op zondag 17 oktober was het weer zover. Onze jaarlijkse vogeltrekteldag kon van start gaan. Om half acht stonden op alle vijf de posten vogelaars paraat. Het was nog donker en vrij koud, maar gelukkig (ondanks de weersvoorspellingen) was het droog. Na het uitdelen van de portofoons en de tellijsten kon de telling van start gaan. Het eerste halve uur viel eigenlijk nog wat tegen en was het waarschijnlijk nog te vroeg voor de vogels, alleen enkele Vinken en Graspiepers kwamen er over. Na acht uur begon het toch los te komen en tussen acht en negen uur was de piek van de vogeltrek, duizend vogels. Dit werd na negen uur helaas al weer wat minder, waardoor er bij diverse tellers ook wel een dip ontstond. De op de posten aanwezige portofoons zorgden gelukkig voor wat vertier, iedereen bleef hierdoor toch scherp (en soms melig, of kwam dit door de aanwezige sterke drank?). Diverse Bossche opmerkingen gingen heen en weer, waarom toch? Wat dacht je van: "Hoe kun je een Bossche Gaai herkennen?" "Deze heeft negen eikels in zijn bek en blijft nog krijsen!!"

Rond elf uur begon iedereen toch wel te snakken naar het beloofde broodje worst. Deze behoefte hebben we dan ook direct beantwoord; Jan-Willem had de pan al opgezet. Na iedere telpost te hebben voorzien van de worst, zag je ook direct de leuke waarnemingen, zoals de net ontdekte dassenburcht bij telpost 4, met twee overstekende reeën. Als klapstuk werd er een lichte roofvogel ontdekt boven 'de Drie Vennen'. Vrijwel direct werd er "Rode Wouw" geroepen en iedereen was direct in oppperste stemming. Bijna iedere telgroep heeft deze Rode Wouw met zijn mooie gevorkte staart gezien.

Enkele ander krenten uit de pap waren; Kruisbekken, Grote Gele Kwikstaart en Beflijsters.

Helaas waren de grote aantallen dit jaar niet overgekomen, dit kwam waarschijnlijk wel door de koude zuidwesten wind. De sfeer was er echter niet minder om. Na de telling zijn we met zijn allen naar ons "Benkske"gegaan. Hier hebben we de dag afgesloten met een borrel (alweer) en een kop snert!!

Peter van de Braak

Waargenomen vogels:

Vogelsoort:	Telpost:					TOTAAL:
	1	2	3	4	5	
Aalscholver	0	1	0	0	1	2
Beflijster	0	0	0	2	1	3
Boomleeuwerik	0	0	15	2	0	17
Buizerd	0	0	2	0	0	2
Gaai	1	0	5	0	0	6
Geelgors	6	7	0	6	0	19
Goudhaantje	12	0	0	6	0	18
Graspieper	69	49	24	89	128	359
Grauwe Gans	29	0	0	6	24	59
Groenling	0	0	0	0	1	1
Grote Gele Kwikstaart	2	0	0	0	0	2
Grote Lijster	0	0	4	8	0	12
Havik	1	0	0	2	0	3
Holenduif	0	6	4	10	0	20
Houtduif	12	23	2	48	0	85
Kauw	0	4	0	7	0	11
Keep	1	3	0	4	0	8
Kievit	0	0	6	15	22	43
Kneu	0	11	18	0	25	54
Kokmeeuw	0	0	0	6	4	10
Kramsvogel	49	16	3	9	88	165
Koolmees	25	0	0	0	0	25
Koperwiek	31	12	183	113	74	413
Kruisbek	1	0	0	0	4	5
Rode Wouw	0	0	0	0	1	1
Merel	0	1	0	0	0	1
Roek	0	0	0	1	0	1
Nijlgans	0	0	0	0	20	20
Pimpelmees	3	0	0	0	0	3
Putter	0	0	0	0	1	1
Rietgors	0	6	0	1	2	9
Ringmus	0	0	7	0	12	19
Stormmeeuw	0	0	0	0	1	1
Sperwer	0	0	2	0	0	2
Spreeuw	17	77	56	125	13	288
Wilde Eend	0	0	0	0	6	6
Turkse tortel	0	0	0	1	0	1
Veldleeuwerik	26	196	188	29	67	506
Vink	129	244	247	683	77	1.380
Witte Kwikstaart	13	12	8	9	8	50
Zilvermeeuw	0	1	1	0	1	3
Zanglijster	8	0	1	25	0	34
Zwarte Kraai	0	0	3	0	0	3
Totaal	435	669	779	1207	581	3.671

Wetenschappelijk...

Eierproductie

“Alle vogels leggen een ei”. Dat is een waarheid als een koe, zoals het spreekwoord ons leert. Vanzelfsprekend is er binnen de vogelwereld veel variatie in grootte en kleur, maar ook in legselgrootte. Het leggen van eieren heeft voordelen voor een vogel. Het belangrijkste voordeel is, dat de moedervogel geen zich ontwikkelende embryo's met zich mee hoeft te dragen. Dit zou haar kwetsbaarder maken voor predatie. Een nadeel is dat er zeer veel eieren verloren gaan door nestrovers en slecht weer. Meer dan de helft van de nestpogingen mislukken, maar over het algemeen worden er snel weer nieuwe legfels geproduceerd.

Algemeen beschouwd legt de Virginische Boomkwartel (*Colinus virginianus*) de meeste eieren in een legsel (gemiddeld tussen de 12 en 24). Onze eigen Patrijs is een goede tweede met gemiddeld 12 tot 20 eieren. Er zijn veel vogels die slechts één ei per legsel werpen. Het meest opvallend zijn hierbij de Kiwi's. Zij leggen in verhouding tot hun lichaamsgewicht het grootste ei (25% van het lichaamsgewicht). De Keizerpinguïn (*Aptenodytes forsteri*) legt in deze verhouding het kleinste ei (slechts 1,4% van het lichaamsgewicht).

Het ei wordt gevormd in de eierstok. Alleen de linker eierstok is functioneel, de rechter eierstok is niet volgroeid. Via de eileider volgt het bevruchte ei op een dooierzak zijn weg naar buiten. Onderweg wordt eiwit in verschillende lagen afgezet. Eén van deze lagen vormt de hagelsnoeren. Deze zitten aan het dooieroppervlak vast, zodat deze stevig worden verankerd. De binnenste- en buitenste schaalvliezen worden vervolgens toegevoegd en als laatste wordt de eischaal gevormd. De schaal wordt beschermd door een huid van eiwit, die van duizenden kleine gaatjes is voorzien om het embryo vrij te laten ademen. Aan het eind van de eileider worden er verschillende kleurpigmenten toegevoegd. Deze zijn veelal afkomstig uit afvalproducten van het lichaam, zoals afgebroken rode bloedlichaampjes. De kleur en de kleurpigmenten dienen als camouflage. Denk aan de zandkleurige eieren met zwarte vlekken van steltlopers die op het strand broeden. Vogels die in hollen broeden, hebben vaak geheel witte eieren (zoals de IJsvogel). De eieren van een Zeekoet vertonen een opmerkelijke variatie in spikkelpatroon, zelfs binnen één kolonie. Dankzij deze individuele tekening kan elke vogel zijn eieren terugvinden, wanneer deze tussen de eieren van een andere vogel zijn verzeild geraakt.

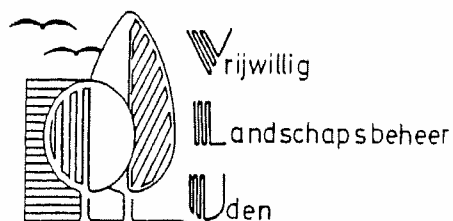
De luchtkamer in ieder ei ontstaat pas na het leggen. Onder invloed van afkoeling laten de schaalvliezen plaatselijk los. Tijdens het broeden wordt de luchtkamer groter. De broedtijden variëren per vogelsoort. Zangvogels hebben over het algemeen een korte broedtijd. De Appelvink bijvoorbeeld heeft negen tot tien dagen nodig. De Reuzenalbatros (*Diomedea exulans*) heeft voor het broeden van zijn ene ei rond de tachtig dagen nodig.

Bijna alle vrouwelijke vogels hebben in de broedtijd naakte plekken tussen de borstveren (broedplek). Hierdoor kunnen de eieren direct tegen de huid verwarmd worden. Wanneer mannetjes ook broeden, krijgen ook zij vaak deze zogenaamde broedplekken.

Don-Alexander van Bergen

Nationale Natuurwerkdag 2004

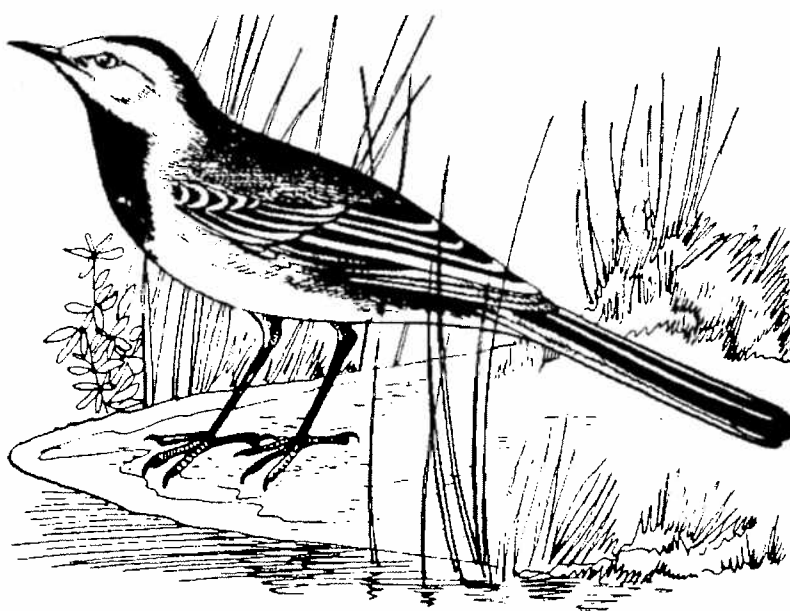

Op 6 november 2004 heeft de werkgroep VLU weer een werkdag gehouden, hierbij is aangehaakt bij de Nationale Natuurwerkdag. Deze jaarlijks terugkerende dag is een initiatief van een aantal natuurorganisaties, waarbij het werken in de natuur gepromoot wordt. Op ongeveer 250 locaties in Nederland is men op deze dag bezig. Op www.natuurwerkdag.nl is hier meer over te lezen.

Op de VLU-werkdag zijn er diverse bomen en struiken geplant op een deel van de ecologische verbindingszone langs de Leijgraaf, ter hoogte van de Lage Burchtweg. De verbindingszone langs de Leijgraaf wordt “de snelweg” voor met name dieren die vanuit de Maashorst naar de Hurkse bossen bij Erp of Landgoed Heeswijk willen migreren. De inrichtingswerkzaamheden (verbreden en afvlakken oever, aanleg van een vistrap en dergelijke) zijn door de “Aanpassingsinrichting A50 Uden-Veghel/DLG” opgestart. Het Waterschap Aa en Maas wordt de eigenaar en beheerder van dit gebied.

Vandaag hebben we een stukje van deze verbindingszone ingeplant, maar dit is het begin. Het Waterschap zal in de toekomst het hele stuk onder handen nemen. Op de vroege morgen stonden ongeveer twintig leden van Vogelwacht en IVN ongeduldig te wachten om te beginnen. Eerst moesten echter de struiken bij de negen plantblokken gelegd worden, alvorens de schoppen in de grond gingen. Na ongeveer een uur kregen we versterking van de Udense Scouts. Dit was ook wel nodig om de drieduizend struiken voor het middaguur in de grond te hebben. Uiteraard met pauze waarin de koffie en de koek goed smaakten. En laat de planten nu maar groeien, zodat we weer meegeholpen hebben om een mooi stukje Udens groen te krijgen, waarin volop vogelleven plaats kan vinden. De Witte Kwikstaartjes kwamen na afloop ons werk inspecteren. Volgend jaar is er weer een Nationale Natuurwerkdag waar wij aan mee doen en wel op zaterdag 5 november 2005. Noteer deze datum alvast in de nieuwe agenda. Tot dan!!!

Jan-Willem Hermans

Witte Kwikstaart

In de kijker... “Werkgroep Senioren”

Inleiding

Een aantal jaren geleden heeft deze rubriek al in het Bruujssel gestaan om alle werkgroepen eens nader te belichten. Ondertussen is ons ledenaantal behoorlijk gegroeid. De meeste van de nieuwe leden, maar ook mensen die al langer lid zijn, weten weinig van hoe een werkgroep nu eigenlijk functioneert. Vandaar deze rubriek. Alle werkgroepen komen weer aan de orde. Na de werkgroepen Nestkasten, Inventarisatie, VLU, Oeverzwaluwen, Stootvogels en Uilen en de JeugdVogelwacht is nu de op één na laatste aan de beurt: de werkgroep Senioren.

Ontstaan

Zoals bij de meeste werkgroepen het geval is, gaat ook de werkgroep Senioren al een heel eindje terug in de tijd, al minstens vijftien jaar. Het is allemaal begonnen toen vijf oudere leden bij elkaar kwamen om bandjes met vogelgeluiden te luisteren. Hier zaten de mensen van het eerste uur bij: Wim Hoefs, Piet van der Voort, Theo Thijssen, Simon Koopmans en Martin de Wit. Ze kwamen om en om bij elkaar, steeds bij iemand anders. Jan Verhoeven heeft ze hiermee nog op weg geholpen. Na enige tijd was er wel behoefte om het geleerde in de praktijk te brengen, de groep wilde naar buiten! Dat hebben ze toen gedaan en daaruit is de werkgroep Senioren ontstaan en nu in 2004 wandelen ze nog steeds! Al vele jaren wordt er op maandagmorgen gewandeld, weer of geen weer (natuurlijk niet als het pijpenstelen regent), vakantie of geen vakantie. Met schoolgaande kinderen heeft deze groep toch niets te maken, hooguit met schoolgaande kleinkinderen.

Coördinator

De coördinator van deze werkgroep is Johan van Roosmalen. Hij is wat je noemt een “oude rot in het vak” Hij heeft zitting gehad in vele werkgroepen en heeft dat nog. Hij is voorzitter geweest van de Stichting de Groenhoeve, ook zit hij al jaren in de werkgroep Uilen en de werkgroep Nestkasten. Hij is lid sinds 1985, een kleine twintig jaar dus. Eerst was hij alleen maar steunend lid, omdat hij het nog te druk had met zijn werk, maar toen hij met pensioen ging is hij actief geworden binnen de genoemde werkgroepen. Verder heeft hij de plaats van Marc Poulussen overgenomen binnen ons bestuur. Begin dit jaar heeft hij er in toegestemd om het coördinatorschap op te pakken van de werkgroep Senioren, omdat de groep steeds meer continuïteit kreeg en steeds meer uit ging breiden. Veel leden wisten niet van het bestaan ervan, maar nu het een ‘officiële’ werkgroep is krijgen ze wat meer bekendheid. Hopelijk draagt dit artikel daar ook aan bij. Dit betekende dat begin 2004 de Vogelwacht weer een werkgroep rijker was en we verder gingen met negen werkgroepen.

Werkgroepleden

De senioren groep bestaat uit de volgende leden: Ellen van den Bos, Jo Donkers, Adrie Nijssen, Nel Heemskerk, Wim Hoefs, Theo Thijssen, Wil Willems, Ton van der Heijden, Ton Schlatmann, Martin de Wit, Arnold van Lieshout en dan natuurlijk Johan van Roosmalen als coördinator. De meeste zijn zeer trouw en houden de maandagochtend vrij om te wandelen. Simon Koopmans heeft ook vanaf het begin meegelopen met de groep, maar helaas heeft hij wegens gezondheidsredenen af moeten haken. Hij gaat gelukkig nog wel mee als er een auto excursie is naar bijvoorbeeld de Kraaijbergse Plassen en kan zo toch de sociale contacten onderhouden.

Organisatie

De groep wandelt zoals gezegd iedere maandagochtend. In de winter verzamelen ze 's morgens om negen uur en in de zomer om half negen. De wandeling duurt meestal tot een uur of twaalf (ongeveer drie uur dus), afhankelijk van het weer en wat er te zien is. Over het algemeen wordt er bij het informatiebord van Staatsbosbeheer aan de Udense Dreef verzameld, maar er staan regelmatig ook andere bestemmingen op het programma, zoals de Kanonsberg (Nistelrode), de Tongelaar (Mil), de Raam (Escharen) en de Kraaijenbergse Plassen (tussen Grave en Cuijk). Er wordt best fanatiek gevogeld, het is dus niet alleen voor de gezelligheid. Iedereen heeft een kijker bij zich, telescopen worden alleen meegenomen als ze naar een kijkhut gaan. En er wordt niet alleen naar vogels gekeken! Vooral de dames zijn ook zeer geïnteresseerd in de planten, bloemen en paddestoelen. Dit vindt de rest van de groep geen bezwaar, het vult elkaar mooi aan, een brede interesse is altijd welkom. Uiteindelijk is het biotoop van de vogels ook belangrijk. Er kunnen leuke discussies ontstaan over wat voor een vogel, plant of paddestoel het dan wel is. Meestal komt de groep er wel uit, met zijn allen weet je meer dan alleen!. Vooral Wim Hoefs en Theo Thijssen kennen veel vogelgeluiden. Drie van de leden hebben een gehoorapparaat in tijdens het wandelen. Sinds kort hebben ze ontdekt, dat ze door het gehoorapparaat kunnen horen (een soort tikken) of er stroom staat op een draad of niet. Grote hilariteit natuurlijk!

Doelstelling

De doelstelling van deze Seniorengroep is:

- Tijdsbesteding; de mensen uit deze groep hoeven niet meer te werken (wat een luxe!) en hebben dus tijd in overvloed;
- Kennis vergaren; door in de natuur te wandelen leer je altijd weer nieuwe dingen. Na afloop kun je de boeken er op naslaan;
- Sociale contacten; ze zien elkaar elke week weer terug, zo kun je elkaar beter leren kennen en blijven ze onder de mensen;
- Gezondheidsaspecten; wat is er nu gezonder dan bewegen in de buitenlucht! Vele artsen raden juist oudere mensen aan om vooral veel in de buitenlucht te bewegen.

Buiten het wandelen op maandagochtend heeft deze groep verder geen bezigheden binnen de club, althans niet als groep. Jaren geleden heeft de groep nog wel meegeholpen met het schilderen van de Groenhoeve. Verschillende leden hebben wel zelf andere werkzaamheden binnen de Vogelwacht. Zo zit Theo Thijssen al tientallen jaren in de werkgroep Nestkasten en kopiëren Theo en Wim Hoefs al vele jaren ons Bruujsel vier keer per jaar. Maar daarover meer in de volgende "In de Kijker" want dan is de werkgroep Clubblad/Publiciteit aan de beurt.

Interesse gewekt?

Heeft het lezen van dit artikel jouw interesse gewekt en ben je 55 plus? Je kunt contact opnemen met Johan van Roosmalen, telefoon: 0413-266485 en hij zal je verdere informatie verschaffen, mocht dat nodig zijn. Je kunt ook mailen: jo-ben@uwnet.nl. Op onze website vind je meer informatie: www.vogelwachtuden.nl onder de noemer "werkgroepen".

We hopen dat "onze oudjes" (oei, oei, daar krijg ik vast voor op mijn kop) nog lang mogen genieten van de vogels, de natuur en elkaars gezelschap!

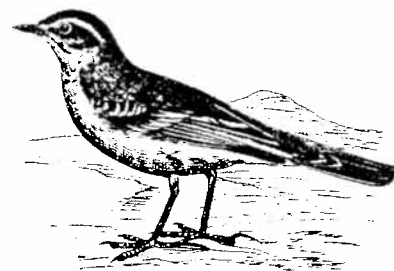
Bron: Johan van Roosmalen en Wim Hoefs

Liesbeth Verkaar

Bijzondere Waarnemingen

Hierbij een greep van bijzondere waarnemingen, gedaan door diverse leden van de Vogelwacht. Vele waarnemingen werden gedaan vanaf onze telpost. Hier zijn dit najaar toch wel erg mooie soorten gezien, zoals Visarenden en Velduilen. Erg fraai liet de Duinpieper zich dit jaar zien, een hele dag heeft deze aan de grond gezeten (zie foto). Maar ook de Morinelplevier, die in de maïsakkers zat is door velen fraai bekeken. Foto's maken met telescoop had weinig zin, je kon het beestje bijna aaien (zie foto) .

Al deze waarnemingen (en ook andere) staan ook op onze website; www.vogelwachtuden.nl. Dagelijks staan hier nieuwe meldingen bij, wil je op de hoogte blijven kijk hier dan regelmatig in. Ook kun je je natuurlijk nog steeds aanmelding voor de mailcirkel. Alle bijzondere waarnemingen worden hier direct naar doorgemailed.

Ook als je geen Internet hebt kun je eigen "Bijzondere waarnemingen" doorbellen!

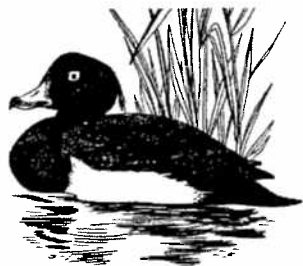
Groeten, Peter van de Braak (Inventarisatiewerkgroep), telefoon: 0413-253586.
E-mail: vogelwachtuden@lycos.nl of voor waarnemingen waarneming@vogelwachtuden.nl

Duinpieper

Morinelplevier

Een eend

*Een domme kuifeend uit De Wijk
Die met een lokeend wilde paren
Dacht: 'lok' of 'kuif' dat is gelijk
Maar heeft zijn fout al gauw ervaren
Zijn domheid heeft hem wel berouwd:
De lokeend bleek helaas van hout.*

(Bron: Dierenversjes, Theo van de Leur)

Datum:	Aantal:	Soort:	Locatie:	Waarnemer:
02-09-04	1	Zwarte Ooievaar	Uden	Jan-Willem Hermans
03-09-04	1	Blauwe Kiekendief	Maashorst Hofmans plassen	Leo Ballering
05-09-04	1	Duinpieper	Maashorst - Telpost Zuid	Toy Janssen
07-09-04	1	Visarend	Maashorst - Telpost Noord	Sandra van de Burgt
09-09-04	1	Morinelplevier	Maashorst - Telpost Noord	Toy Janssen
11-09-04	1	Visarend	Maashorst - Telpost Noord	Toy Janssen
15-09-04	1	IJsvogel	Veghel	William van der Velden
17-09-04	1	Morinelplevier	Maashorst - Telpost Noord	Toy Janssen
26-09-04	1	Roodkeelpieper	Maashorst - Telpost Noord	Toy Janssen
04-10-04	1	Zwarte Wouw	Maashorst - Telpost Zuid	Henk Hoogenboom
06-10-04	1	Bonte Strandloper	Uden	Peter van de Braak
07-10-04	2	Velduil	Maashorst - Telpost Noord	Henk van den Acker
08-10-04	4	Grote Zilverreiger	Maashorst - Telpost Noord	Peter van de Braak
08-10-04	1	Smelleken	Maashorst - Telpost Noord	Toy Janssen
09-10-04	1	Gr.Gele Kwikstaart	Leijgraaf	Mignon v.d. Wittenboer
09-10-04	1	IJsvogel	Leijgraaf	Mignon v.d. Wittenboer
09-10-04	1	IJsvogel	Melven	Jan van den Tillaart
09-10-04	1	Oeverpieper	Maashorst - Telpost Noord	Vogelwacht Uden
10-10-04	1	Klapekster	Maashorst, Grensweg	Joop Bergsma
10-10-04	2	Velduil	Maashorst - Telpost Noord	Vogelwacht Uden
10-10-04	1	IJsvogel	Keldonk	Alexander Vesters
12-10-04	1	Klapekster	Maashorst, Grensweg	Jacques Raats
13-10-04	1	Velduil	Maashorst, Kanonsberg	Wil van de Crommert
13-10-04	1	Beflijster	Maashorst - Telpost Noord	Jan Verhoeven
15-10-04	1	Grote Zilverreiger	Mariaheide	Anita van den Tillaart
17-10-04	1	Beflijster	Maashorst - Telpost Noord	Toy Janssen
17-10-04	1	Rode Wouw	Maashorst - Telpost Noord	Toy Janssen
20-10-04	1	IJsvogel	Erp	V v.d. Sanden
20-10-04	1	Gr.Gele Kwikstaart	Leijgraaf	Anita van den Tillaart
20-10-04	1	Slechtvalk	Maashorst - Telpost Noord	Jan Verhoeven
20-10-04	1	Smelleken	Maashorst - Telpost Noord	Jan Verhoeven
24-10-04	3	Bokje	Maashorst, begrazingsgebied	Toy Janssen
24-10-04	2	Witkopstaartmees	Maashorst, Grensweg	John Hermans
28-10-04	3	Kruisbek	Odiliapeel	Jan Verhoeven
30-10-04	1	Slechtvalk	Maashorst - Telpost Noord	Toy Janssen
31-10-04	1	Bokje	Maashorst - Telpost Noord	Toy Janssen
31-10-04	1	Smelleken	Maashorst - Telpost Noord	Toy Janssen
31-10-04	1	Pestvogel	Keldonk	Ton Hermans
02-11-04	1	Gr.Gele Kwikstaart	Veghel	William van der Velden
07-11-04	1	Klapekster	Maashorst, 3 vennen	Vogelwacht Uden
13-11-04	32	Kleine Zwaan	Maashorst - Telpost Noord	Vogelwacht Uden
13-11-04	1	Goudvink	Maashorst - Telpost Noord	Toy Janssen
14-11-04	15	Kruisbek	Maashorst, 3 vennen	Peter van de Braak
14-11-04	1	Klapekster	Maashorst, 3 vennen	Peter van de Braak
15-11-04	1	Bergeend	Uden	Peter van de Braak
21-11-04	1	Sneeuwgors	Maashorst - Telpost Noord	Toy Janssen
21-11-04	1	Gr.Gele Kwikstaart	Keldonk	Ton Hermans

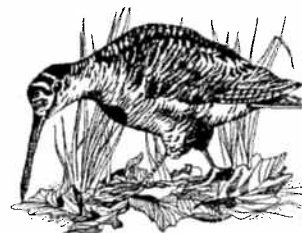
Verslag Herfsttrektelling 2004 telpost de Brobbelbies

Inleiding

In het verslag over 2003 was het eigenlijk al voorspeld: als er in de juiste periode genoeg werd geteld, dan kon dat wel eens meer vogels opleveren dan het toen behaalde record van 58.160 exemplaren. Welnu, dit jaar is er hard gewerkt op Telpost Brobbelbies en werd het onwaarschijnlijk geachte aantal van 84.573 gehaald en dat terwijl het tot half oktober niet zo goed leek te gaan! Vele dagrecords en totaalrecords zijn er gebroken, terwijl er ook soorten waren die het flink lieten afweten. Er zijn toch weer vier (eigenlijk vijf) nieuwe soorten gezien en er deden zich opmerkelijke zaken voor. Hieronder een compilatie van de hoogtepunten!

Nieuwe telpost soorten

Gelijk op de eerste dag in augustus werden acht tellers verrast door een juveniele Houtsnip en een Koekoek, deze laatste is een nieuwe telpostsoort. Het was wel raar, zo hadden wij er in de afgelopen vier jaar geen één gezien en zo zagen wij er dit jaar maar liefst vier! Andere nieuwe telpostsoorten waren een Dwergarend, twee Beflijster en een Zwarte Ruiter. Vooral de Dwergarend was opmerkelijk! Deze kleine Arend van de Balkan en Spanje/Portugal is een dwaalgast, waarvan er tot 1986 officieel slechts vier in Nederland zijn geregistreerd (eind maart tot oktober). In de trektelatlas staat niet vermeld dat deze soort ooit (in ieder geval niet tussen 1976 en 1993) op een telpost is gezien. Toy zag hem toen hij op vrijdagmiddag 17 september eerder uit zijn werk was gekomen en besloten had toch maar eventjes te gaan tellen. Een goede beslissing, zeker toen hij gelijk daarna nog een Morinelplevier zag!!

Augustus

In augustus vielen de aantallen nog goed tegen, maar er werden wel leuke soorten gezien. Verschillende Wespddieven (waarvan 1 met een wespennest in de klauwen), overstekende Kwartels, dagrecords van Watersnippen (17), Gierzwaluwen (169), Regenwulpen (26 verdeeld over 2 groepen), Kleine Mantelmeeuwen (22) en Blauwe Reigers (15). Er verscheen ook een licht gekleurde vos op de telpost. Wil en John zagen tijdens een avondtelling eind augustus, een al wat oudere man op een ouderwetse herenfiets langskomen en die vroeg of ze hem aan het filmen waren? “Nee”, zei John “we staan hier vogels te kijken”, Nou dat was maar goed ook, want van gefilmd worden hield de man helemaal niet!! En of hij hen even voor de bek moest slaan? Verder werden onze, meestal toch respectabele telpostburgers, uitgemaakt voor “Skorum”, “Skooiers” en “Tuig”. De man bleef nog een aantal keer irritant rondrijden en staan schelden, maar is uiteindelijk, (na wat woorden van John, die niets aan onduidelijkheid overlieten) zijns weegs gegaan! In het totaal werden in augustus in 77,5 uur 2.533 vogels geteld verdeeld over 35 soorten. Hiermee is het, in absolute aantallen, de slechtste augustus maand tot nu toe.

Vorig jaar hebben we voor het eerst de tellingen op het Internet ingevoerd, waardoor iedereen on-line op de hoogte kon blijven. Dit jaar deed Toy er nog een schepje bovenop en verzorgde elke week een weekoverzicht op de site van de Vogelwacht met daarin ook trends, vergelijkingen met andere telposten, nieuwe soorten van die week en zelfs foto's. Het is zeker de moeite waard om dit te blijven doen, want er zijn heel wat leden geweest die met spanning uitkeken naar de laatste telling of het volgende overzicht op de site. Kijk hiervoor op op: www.vogelwachtuden.nl.

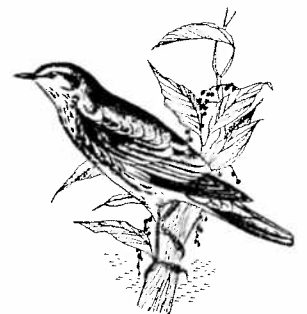
September

In september was het vooral 'Gele-Kwikken-maand'. Een aantal keren was het dagrecord al scherper gezet, maar op 4 september werden er maar liefst 290 geteld! Ook de Morinelplevier deed het goed. Toy had deze soort verleden jaar voor het eerst gezien en hoopte er dit jaar ook weer op. En hij werd niet teleurgesteld: drie werden er dit jaar gezien, waarvan er één meerdere dagen bleef zitten, zo goed zelfs, dat hij van een paar meter afstand gefotografeerd kon worden. Verder werden er nog verschillende Visarenden, een Slechtalk en een Roodkeelpieper gezien. Sandra vond ook nog een hobby; een voorbijganger met de trike (soort terreinscooter of squat, Red.) stopte om te vragen wat we aan het doen waren. Sandra vroeg spontaan of ze een ritje mocht maken. Dit werd zondermeer toegestaan, maar ze bleef daarna zeker een kwartier weg. We dachten nog dat ze misschien in een sloot was beland. Wat je allemaal niet meemaakt op een telpost. Maar het werd nog gekker deze maand: Woensdagochtend 8 september gaf weinig trek, maar wel nog wat pikante details op de telpost: Het mysterie van de natte windroos op de weg lijkt opgelost..... Regelmatig is, terwijl de weg verder droog is, alleen de op de weg gespoten windroos nat en hebben we ons al regelmatig afgevraagd hoe dat nu toch kan? Vanmorgen werd bij aankomst de VUT-tende krantenbezorger (die elke keer vraagt: "waar gaan die vogels die jullie zitten te bekijken naar toe? Naar Afrika! "ja, ja..., ha, ha, ha") betrappt bij het plassen..... precies midden op de windroos. De volgende vragen rezen: is dit een radicaal protest tegen de vogeltrek en wie is verantwoordelijk voor de grotere boodschappen??? Op het eind van de maand stond er een heuse pantserauto onder een camouflagenet met bemande geladen mitrailleur op het zuidende van het weggetje. Er werd over en weer lekker begluurd door de verrekijkers en telescopen, maar vrolijk gezwaai van Leo werd niet beantwoord..... In het totaal werden in september in 89 uur 11.460 vogels geteld verdeeld over 61 soorten. Hiermee is het een goede september maand geweest, na 2002 de beste septembermaand tot nu toe.

Oktober

Op 2 oktober werd meegedaan aan de European Birdwatch-dag. Leo en Wil Verbossen telden, omdat de rest naar de Wadden was, ruim 2.900 vogels. Door het uitstekende weer telden negentig Vogelwerkgroepen in het hele land meer dan 400.000 vogels, verdeeld over 190 verschillen soorten. De dag daarna werd de vijfde nieuwe telpostsoort gezien: tussen de ronderolende Veldleeuweriken werd plotseling een geelgroene Grasparkiet gezien. Helaas voor ons worden exoten officieel niet meegeteld (op sommige posten zoals in Den Haag zien ze elk jaar meer dan twintig exotische soorten!). Deze maand gonsde het op het Internet al van tellingen met enorme aantallen Gaaien, die elke dag verder zuidelijk gezien werden. Uiteindelijk staken ze de grote rivieren over en werden er de eerste dag dertien gezien. Wel niet zoveel als op andere telposten (sommige met meer dan 350), maar wel een verdubbeling van het aantal dat we in het totaal over de afgelopen vier jaar zagen (dit was 6). Door Henk van den Acker werden twee Velduilen waargenomen op de telpost. Iedereen was natuurlijk jaloers, maar dat hoefde niet, want er werden er dit seizoen in het totaal vijf gezien. Twee daarvan hebben waarschijnlijk overnacht op de telpost. 's Morgens vroeg 10 oktober werd één Velduil waargenomen tussen de Kraaien. Hij won snel hoogte en vloog in Noordwestelijke richting weg. Ongeveer een kwartier later steeg tot onze verbazing nog een Velduil op uit hetzelfde veld. Ook deze vogel vloog op hoogte weg in Noordwestelijke richting.

Ook was het de maand van de Koperwiekinvasie. In heel Nederland werden ze met grote aantallen geteld (> 100.000), maar dit was vooral aan de kust; bij ons zaten ze waarschijnlijk te hoog. Tot 9 oktober.... toen met 2.103 Koperwieken het oude record van 680 verpulverd werd. Op maandag 11 oktober begon de vakantie van Jan Verhoeven. Hij zou twee weken bijna dagelijks aanwezig zijn op de telpost, vaak geholpen door Wim Gremmen van de Vogelwerkgroep van het IVN-Oss.

Op zaterdag 16 oktober stonden ten noorden van de telpost twee telpostjes van de Jeugdvogelwacht, die kennis kwamen maken met de vogeltrek (zie verder in dit Bruujssel). Na een kijkje op de hoofdtelpost (een kort bezoekje maar, want er werd te veel geluld!) en het uit de maïs kloppen van een ree en ook nog het vinden van een salamander, zat de tijd er voor de kinderen weer op. Zondag 17 oktober was onze jaarlijkse trekteldag. Het werd een magere telling. Wel werd eindelijk de Rode Wouw vandaag gezien. Op de hoofdtelpost was een brandende autoband op de windroos gegooid, waardoor deze weer gedeeltelijk vervaagd is; zo'n windroos heeft wat te verduren tijdens het trekseizoen. Op 18 oktober was er een vet hoogtepunt: een Gierzwaluw, dit is meer dan een maand later dan de laatste die tot nu toe werd gezien (15 september 02)!!!. De volgende dag was een goede: verscheidene dagrecords moesten eraan geloven, maar de bijzonderste was die van de Grote Lijster (316 tegenover het oude record van 33). Via het Internet werd Toy er op geattendeerd dat het aantal Grote Lijsters misschien wel eens een landelijk record kon zijn. Dit werd echter de volgende dag ongedaan gemaakt met de meldingen van 2.424 en 1.531 Grote Lijsters op respectievelijk 12-10-2003 en 13-10-1990 over telpost De Vulkaan (Den Haag). Het is wel het Nederlands record van dit jaar geworden. Deze maand werden er 24 dagrecords geëvenaard of verbroken en het zou te ver voeren om deze allemaal te beschrijven. Slechts één opmerkelijk feit mag niet onopgemerkt blijven: op het eind van de maand zat er ter plaatse een Bokje. Deze werd ontdekt toen hij door de greppel achter de telpost langs vloog en bijna geraakt werd door een urinerende teller. Jan van den Tillaart heeft nog een poging ondernomen om de vogel op te kloppen. Helaas bleef dit, ondanks de goedbedoelde, maar waarschijnlijk voor Jan toch enigszins verwarrende aanwijzingen, zonder resultaat (tja ... het valt ook niet mee met een kloppend hoofd). In oktober werden er in 148 uur 62.630 vogels gezien, dat is in één maand meer dan in het beste jaar tot nu toe!

Naast alle dagrecords waren er twee soorten die het dit jaar nogal lieten afweten: de Wulp en de Houtduif. Werden er op onze telpost in 2002 en 2003 nog bijna 1.600 en 1.800 Wulpen geteld (35 tot 40% van het totale aantal dat in Nederland over telposten vloog), dit jaar werden er maar drie gezien!!! Tot op heden hebben wij geen verklaring kunnen vinden voor dit grote verschil. Voor de Houtduiven ligt dit anders. Deze soort is veel geteld, maar dan vooral langs de oostgrens en niet bij ons. De voorgaande jaren kregen we nog wel eens een staartje mee bij oostenwind, maar dit jaar bleef ons zwerk relatief Houtduifloos.

November

Na oktober werd november een beetje een teleurstelling, door het slechte weer kon er niet veel geteld worden en daarbij waren de aantallen ook nog eens erg laag. De kleine zangvogels zijn weg en in het begin van de maand werden nog wel dagrecords kolganzen en rietganzen gebroken, maar daarna zakte het snel in. Op zaterdag 27 november werd het telseizoen feestelijk afgesloten met vers gebakken eieren, Schotse snert en een hartversterkertje. In november werden er in dertig uur bijna 8.000 vogels gezien.

Ook dit jaar zal er weer een uitgebreid verslag geschreven worden, welke aan alle tellers toegestuurd zal worden. Diegene die niet geteld hebben maar toch geïnteresseerd zijn, moeten maar even contact met mij opnemen. Kijk ook eens op de website van de Vogelwacht, alle telgegevens staan hierop vermeld, inclusief anekdotes en mooie foto's. Zeer de moeite waard!!

Leo Ballering
Telefoon: 0413-368248

Vogelweekend half september

Het was zaterdagmorgen 18 september 2004 dat mijn moeder belde met de mededeling dat er iemand uit Odiliapeel gebeld had dat er een uil in de prikkeldraad gezeten had. Deze was bevrijd uit de prikkeldraad en in de auto gezet. Het beestje was behoorlijk gewond. Ik mijn broer gebeld, die op de telpost stond, om te vragen of hij mee ging kijken. Zo gezegd, zo gedaan. Bij aankomst bleek het niet om een gewone uil te gaan, maar hadden we een Velduil in onze handen. Deze uil lijkt wat op de Ransuil, heeft echter kortere oorpluimpjes dan de Ransuil. Verdere kenmerken zijn de zwavelgele iris en de donkere omranding van de ogen in de verder lichte gezichtssluiër. De basiskleur van de veren is roestgeel, aan de bovenkant voorzien van donkerbruine vlekken. Een op de grond zittende Velduil heeft hierdoor een uitstekende schutkleur. De onderzijde van het kleed is witachtig-geel met donkerbruine strepen. De voeten en de tenen zijn tot aan de klauwen bezet met witte veertjes. Mannetje en vrouwtje zijn uiterlijk gelijk, hoewel er gezegd wordt dat de mannetjes iets lichter van kleur zijn. In Nederland is de Velduil een zeer schaarse broedvogel die vooral op de Wadden voorkomt. De vogels jagen veel overdag en eten hoofdzakelijk knaagdieren, maar ook wel vogeltjes. Het is een echte trekvogel die overwintert in Zuid-Frankrijk, Spanje en Italië. De najaarstrek vindt plaats in oktober met een piek in het midden van oktober. Er zijn zo'n tweehonderd tot driehonderd vogels die doortrekken. Ook wij hadden op de telpost dit jaar opvallend veel Velduilen.

De Odiliapeelse was dus wel een erge vroege. Of zou het gerucht waar zijn dat er een paartje in een weiland in Odiliapeel gebroed heeft? Onze ongelukkige uil kon echter niet goed vliegen, zodat we besloten om deze onder te brengen in het vogelasiel te Someren. De uil maakt het inmiddels goed en zal echter deze winter noodgedwongen in Nederland blijven. We proberen de vogel in het voorjaar in de buurt van Odiliapeel weer los te laten en kunnen dan hopelijk constateren of de geruchten op waarheid berusten. Mijn broer heeft in ieder geval prachtige close-up opnamen gemaakt van deze mooie vogelsoort.

Inmiddels hoorden wij dat er op de telpost een Morinelplevier gesignaleerd was. Het was echter al te laat om te gaan kijken. De volgende dag kreeg ik in de middag een telefoontje dat de Morinelplevier aan de grond op de Brobbelbies te zien was. Ik met Peter van de Braak ernaar toe. Na enig speurwerk ontdekten we de vogel op een afgemaaid maïsveld. De Morinelplevier staat te boek als zeer tam. De vogel broedt in het noorden van Noorwegen op de droge bergheide en is nauwelijks mensen gewend. Tot 1969 broedde de soort nog in de Flevopolders!! Deze vogel liet zich tot op ongeveer anderhalve meter benaderen en kon prachtig door Peter op de gevoelige plaat vastgelegd worden, het resultaat is op onze site te bewonderen. Inmiddels was ook mijn broer met zijn fotoapparatuur gearriveerd. Het vogeltje liet het fotograferen gelaten over zich heen gaan. Morinelplevieren trekken van augustus tot oktober door, voornamelijk langs de kust en overwinteren in halfwoestijnen in Noord-Afrika. Vorig jaar is er ook een doortrekker gesignaleerd en enkele weken later zijn er ook nog meer gezien. Een soort die we voortaan elk jaar op de telpost tegen kunnen komen? Al met al was het een prachtig vogelweekend, waarbij de twee hoofdrolspelers goed te zien waren.

Jan-Willem Hermans

Wetenswaardigheden...

Ringnummer

Regelmatig krijg ik ringnummers door van vogels die gevonden zijn. Via het internet kun je dit doorgeven aan het vogeltrekstation in Arnhem. (www.vogeltrekstation.nl). Ditmaal heb ik een ring met nummer 1453892 opgestuurd. Ik had opgekregen van de vinder (verder mij onbekend) dat het hier ging om een Steenuil maar het bleek een Sperwer te zijn. De vogel is op 27 juni 2004 door Jan van Diermen geringd in de Goorse bossen in Erp en door ons op 28 juli 2004 in Uden teruggevonden. Het betrof hier een mannetje dat als jong in het nest is geringd. De vogel is dus niet oud geworden, tussen ringen en vinden zijn 31 dagen verstreken. De afstand van ringplaats en vindplaats bedroeg hemelsbreed zes kilometer. Als je geringde vogels vindt stuur de ring dan op of meldt het aan ons. Bij deze vogel zijn de resultaten niet spectaculair maar we hebben in het verleden al vogels gevonden die uit Finland kwamen.

Bron: Nederlandse Ringcentrale / John Hermans

Zeldzame verdwaalde Haakbek dood

De verdwaalde Haakbek die in Friesland werd gevonden, is dood. Het vogeltje werd maandagmiddag gewond bij de vogelopvang in Ureterp binnengebracht. Volgens de instelling was het de vierde keer sinds 1800 dat de vogel in Nederland is gesignaleerd. "Het is zonde, maar je kan er weinig meer aan doen. Het beestje wordt nu opgezet", aldus Osinga. Waar de Haakbek naar toe gaat is nog niet bekend, maar De Fûgelhelling denkt dat het Fries Natuurmuseum in Leeuwarden het beestje wel wil hebben. De Haakbek kwam bij het vogelasiel binnen nadat het in Leeuwarden tegen een raam was gevlogen. De medewerkers van De Fûgelhelling hoopten nog dat als het éénjarige mannetje de nacht zou overleven en dat hij over een week kon worden vrijgelaten. "Maar vanochtend lag hij dood in zijn kooi", vervolgt Osinga. De Haakbek is iets groter dan een Spreeuw. De vogel heeft een oranje borst en kop en is verder grijs. De haakbek wordt een zogenaamde dwaalgast genoemd. De vogel komt voor in Noord-Scandinavië en Midden-Siberië en in Noord-Amerika.

Bron: De Telegraaf, 14 augustus 2004

Sexy vader goed voor jong

Als jonge Pimpelmees ben je het beste af met een sexy vader. Uit onderzoek blijkt namelijk dat vrouwtjes meer hun best doen voor hun jongen als de vader mooi en sexy is. De jongen krijgen meer voer en kunnen daardoor goede botten ontwikkelen. "We denken dat het vrouwtje die aantrekkelijkheid gebruikt om in te schatten hoe vaardig haar jongen zullen worden. Kinderen van succesvolle partners zijn in hun latere leven ook succesvoller, is de verwachting. Moeders steken liever niet te veel energie in kinderen van minder ogende vaders.

Dan hebben ze meer reserves over om een jaar later een poging te wagen met een andere vader.” De mezen werden van hun sexy uiterlijk ontdaan door de blauwe veren op hun kop met zonnebrandcrème in te smeren. In de veren schuilt het sexy element. Ze stralen vooral van het ultraviolette licht, hoe meer UV, hoe mooier de man. Uit eerder onderzoek was al bekend dat vrouwtjes zich bij het kiezen van de partner laten beïnvloeden door het UV-beeld. Nu blijkt dus ook soortgelijk gedragseffect tijdens het opvoeden van de jongen.

Bron: Brabants Dagblad

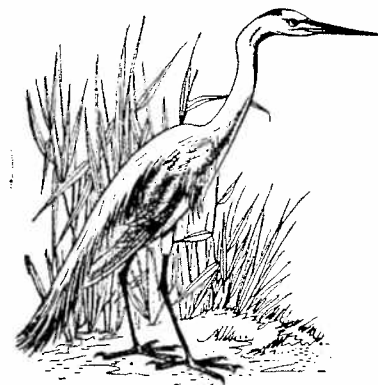
Rode Lijst kent winnaars en verliezers

Op vrijdag 5 november ondertekende minister Veerman van Landbouw Natuur en Visserij de nieuwe Rode Lijst van bedreigde vogelsoorten. Uit die lijst blijkt dat het in ons land slecht gaat met de akker- en weidevogels, aldus Vogelbescherming Nederland. Van 78 vogelsoorten zijn de populaties in meer of mindere mate bedreigd of geheel uit ons land verdwenen. Nieuw op de Rode Lijst is onder meer de Huismus, waarvan het aantal sinds de jaren '60 is gehalveerd. Enkele soorten zijn van de vorige Rode Lijst verdwenen omdat het inmiddels veel beter met ze gaat.

Bron: Nieuwsbrief Vogelbescherming, November 2004

Positieve ontwikkelingen

De nieuwe Rode Lijst Vogels 2004 toont ook positieve veranderingen. Zo staan Lepelaar, Ooievaar en IJsvogel door hun toename in de laatste tien jaren, niet langer vermeld. Dit is onmiskenbaar een gevolg van beschermingsactiviteiten. Op de Lijst staan acht vogelsoorten die voorheen niet in Nederland broedden en tegenwoordig vaste voet onder de grond hebben. De natuurlijke vestiging van de nieuwkomers (Roodhalsfuut, Kleine en Grote Zilverreiger, Brilduiker, Slechtvalk, Oeverloper, Grote Mantelmeeuw en Kortsnavelboomkruiper) wordt zeker als een positieve ontwikkeling gezien en is onder andere een gevolg van nieuwe natte natuurgebieden.

Bron: Nieuwsbrief Vogelbescherming, 11 November 2004

Gevonden Velduil

Op zaterdag 2 oktober werd ik 's morgens vroeg gebeld met de mededeling dat er een uil in Odiliapeel in een draad hing. Samen met Jan-Willem ben ik ernaar toe gereden. Onderweg had ik het er nog over. “Als het maar geen Velduil is want die zijn op dit moment op trek.” Gelukkig was de uil al uit de prikkeldraad gehaald en zat hij zo lang in een auto. Meteen zag ik de felgele ogen, wat het beste kenmerk is van een Velduil. (Een ransuil lijkt er veel op maar een Ransuil heeft oranje ogen). Toen ik de uil in mijn handen had konden we zien dat hij/zij in de vleugelknik een hoeveelheid spierweefsel kwijt was. Gelukkig had de velduil maar korte tijd in de draad gehangen want hij was heel levendig. We hebben de Velduil naar het vogelasiel in Someren gebracht. Op 30 november heb ik een telefoontje gekregen dat het goed met de Velduil ging maar dat hij pas in het voorjaar zal worden losgelaten. Wij mogen hierbij aanwezig zijn, dus ik hoop jullie hierover nog meer te kunnen vertellen. Gelukkig zie je dus dat er wel degelijk vogels geholpen kunnen worden in een vogelasiel. Wordt vervolgd.

Bron: Eigen waarneming John Hermans

John Hermans

Vogel onder de loep... de Visarend

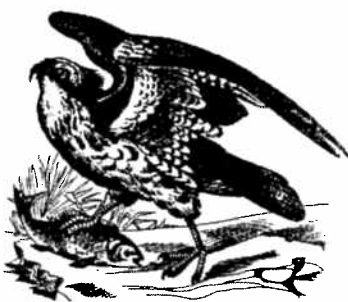

Deze keer eens een wat minder algemene vogel die toch de moeite waard is om eens te belichten omdat met wat geluk deze vogel zeker in Nederland te zien is. We hebben het dan over de Visarend.

De Visarend is een grote roofvogel (55 tot 69 centimeter) met relatief smalle vleugels. De onderzijde is wit met donkere armpennen en een donkere polsvlek. Herkenbaar is ook de lichte kop met een donker masker.

De Visarend vist in alle soorten water maar heeft een grote voorkeur voor zoet water. Het voedsel bestaat alleen uit vis. De Visarend zweeft graag en wordt vaak biddend in de lucht waargenomen. Zo zullen wij hem als vogelaars dan ook het meeste kunnen observeren. Als hij jaagt, zweeft de Visarend een poosje rond boven het water op een hoogte van zo'n twintig meter, tot hij een vis in de gaten krijgt. Even klapwieken en dan schiet hij met grote snelheid naar beneden om met een spectaculaire plons in het water terecht te komen, soms helemaal kopje onder. Maar meestal niet omdat zijn veren niet waterdicht zijn en een nat verenpak niet echt handig is. Het opstijgen kost dan ook weer veel energie. Bij de duik lijkt het of hij met de kop vooruit het water induikt, maar vlak ervoor steekt hij de klauwen voor zich uit en grijpt hij de prooi op de rug met beide poten om niet meer te los te laten. Het opstijgen gebeurt zoals al gezegd wat moeizaam, maar met een paar krachtige vleugelslagen lukt het hem de soms zware vis uit het water te tillen. Op ongeveer vijftien centimeter hoogte zie je hem zich droog schudden en haast hij zich naar een, dikwijls vaste, zitplaats om de buit te verorberen. Meestal worden vissen geslagen die graag dicht onder de waterspiegel liggen te zonnen, zoals snoeken maar ook andere vissen worden gegrepen als hij daar de kans voor krijgt.

De Visarend broedt in Schotland, Duitsland en Scandinavië. De in Nederland doortrekkende Visarenden blijken voor een groot deel afkomstig te zijn uit Zweden, waar nog wel zo'n tweeduizend broedparen voorkomen. De Visarend komt in Nederland voor als wintergast en doortrekker. Naar schatting pleisteren er jaarlijks 250 tot 400 Visarenden in Nederland, terwijl er wellicht tot duizend exemplaren op de vroege najaarstrek passeren. De najaarstrek vindt plaats van augustus tot eind september. De voorjaarstrek vindt in april en mei plaats. Maar hun aantal is dan heel wat kleiner dan in het najaar.

Plekken waar wij de Visarend met regelmaat kunnen zien zijn onder andere randmeren van het IJsselmeer (Flevopolders), langs de grote rivieren en de Biesbosch. Echter waar ook met grote regelmaat de Visarend te zien is zijn de vennen op de Strabrechtse heide. Het leuke van deze laatste plek is dat je de vogels niet alleen ziet vliegen maar dat je ze ook vaak ziet jagen en soms zelfs hun prooi ziet opeten. Recht tegenover de schuilhut bij het Beuven staat een dode dorre boom. Als een Visarend wat gevangen heeft is dat de vaste plek om zijn prooi op te peuzelen. Een machtig gezicht! Een telescoop is wel handig want de afstand is vrij groot.

Maar ook met de kijker kun je de vogel redelijk goed bekijken. Vorige maand ben ik er nog geweest en heb er één over zien vliegen en in het daar aanwezige logboek stonden meerdere waarnemingen van een jagende en etende Visarend. Trouwens daar zijn ook veel andere vogels te zien, het is altijd een leuke plek om heen te gaan. Bij mijn laatste bezoek zaten er bijvoorbeeld ook vijf Grote Zilverreigers... prachtig. Als er dan ook nog eens een Visarend over komt zweven, kan je dag niet meer stuk!

Veel plezier en hopelijk lukt het jullie om een Visarend in de kijker te krijgen!

Pedro van den Acker

Olympisch gedachtegoed in de Groenhoeve

Meedoen was leuker dan winnen!

Op 12 november werd voor het eerst een clubavond gehouden met als thema "Mystery birds". Of het nu kwam dat het op een ongewone (vrijdag!) avond werd gehouden of omdat het de eerste keer was, het was in ieder geval niet afgeladen vol! Maar het spreekwoord zegt niet voor niets: "Hoe meer zielen, hoe dunner de spoeling"; het werd een erg gezellige avond en bovendien werd het naarmate het later werd steeds gemakkelijker!

Wat was de bedoeling? Gewoon naar foto's kijken en opschrijven welke vogel het is. Je mocht zelfs boeken en ander naslagwerk meenemen (maar ja, ik had het kunnen weten, dat hielp op school ook al niet!). Allereerst vogels vanuit de omgeving van Uden, om er even lekker in te komen. Dat bleek echter niet mee te vallen! Peter van de Braak en John Hermans hadden nogal wat foto's van het kaliber: "Vogel draait zich net om", "Oeps, toch te veel tegenlicht", "Wat is nu de voorkant?" "Jammer, mijn telelensvergroting van 60x blijkt de afstand toch net niet aan te kunnen!" en "Is er ook een snavel?". Het leverde veel discussie op en niet alleen bij de nieuwere leden, ook de meer ervaren vogelaars vroegen regelmatig om een time-out.

Toen kwamen de vogels uit Nederland. "Eitje" zou je denken, maar voor de wat minder ervaren waddengangers, zoals ondergetekende, lijken de meeste steltlopers, ondanks de betere kwaliteit foto's toch wel verdomd veel op elkaar. Zo ging het ook met de vogels uit Europa. Frustrerend was het wel, ik moest zelfs een keer aan vroeger denken, kleepte ik me dan al eens om voor het voetballen dan mocht ik vanwege de netten niet op volle kracht schieten, dat gevoel! Er werd gestreden op het scherpst van de snede. Sommige foto's waren net zoekplaatjes, zoals die van een Spaanse rots, waar na lang turen vier! Gieren op bleken te zitten. Dappere protesten werden de kop ingedrukt met dooddoeners als: "Geloof me nu maar, dit is echt een Rosse Grutto, op de andere vijf foto's is dat duidelijk te zien."

Als laatste categorie een hele aardige: foto's van natuurgebieden welke de afgelopen jaren bezocht zijn bij Vogelwacht excursies.

De uiteindelijke top drie was:

- 1) William van der Velden (3 fouten)
- 2) John Hermans (5 fouten)
- 3) Toy Janssen (6 fouten)

Niet allemaal hoogvliegers dus en zeker niet onverslaanbaar bij een volgende krachtmeting. Al met al een zeer geslaagde avond die zeker navolging verdient!

Leo Ballering

Excursie Oostvaardersplassen op zondag 28 november

Een ontmoeting met Pestvogels!!

Het was vijf voor acht toen ik bij de Groenhoeve aankwam. Ik was er als eerste en ik vroeg me af hoe groot de groep zou zijn waarmee we op excursie zouden gaan. Toen het tien over acht was en de groep inmiddels vier mannen en twee vrouwen groot, besloten we te vertrekken. We gingen met twee auto's richting Oostvaardersplassen. Het weer zag er een beetje druilerig uit, maar dit weerhield ons er niet van om met goede moed een leuke dag tegemoet te zien. Toen we in het rivierengebied aankwamen, konden we niet meer van druilerig weer praten, maar van flinke buien. Toy vertelde ons: "Als het regent, dan is dat meestal hier". Toy rijdt deze weg (A50) bijna iedere dag.

Via Ede reden we richting Nijkerk, waar we voor het eerst stopte, op een dijk bij een brug. Daar lag een grote plas, waar van alles te zien was. Wat ons vooral opviel was de grote hoeveelheid Smienten en Kuifeenden. Van daaruit zijn we richting Zeewolde gereden, waar volgens Toy aan de Sportlaan Pestvogels zouden moeten zitten. En of ze daar zaten, maar liefst 29 stuks! Ik had ze zelf nog nooit gezien. Het was een unieke ervaring om een dergelijk mooie vogel in de vrije natuur te zien. We hebben daar met drie telescopen en met digitale camera's ons helemaal aan deze vogels staan te vergapen! Pestvogels zijn zogenaamde invasievogels en bezoeken West-Europa zeer onregelmatig. Sommige jaren zie je ze nauwelijks, terwijl je andere jaren van een ware invasie mag spreken. Ze verschijnen gewoonlijk in november en de laatste worden meestal in maart gezien. Hun voedsel bestaat uit bessen van de Cottonester, Gelderse Roos en Malussoorten. Deze bevinden zich vaak in woonwijken en in parken.

Maar er was meer wat wij die dag wilden zien, dus toch maar richting Vossenmeerdijk vertrokken, waar voorbij de brug Zaagbekken zouden moeten zitten. Deze waren ook meteen gevonden toen we daar aankwamen. Vandaar uit zijn we richting Oostvaardersplassen gereden. We hebben onze auto's bij het Bezoekerscentrum van Staatsbosbeheer neergezet en daar hebben we een pauze genomen. Nu hadden we achter in de auto een grote pan met erwtensoep staan. Deze hebben we buiten aan een tafeltje op staan warmen. We hebben er heerlijk van genoten. Zelfs de beheerder van het SBB Bezoekerscentrum en enkele

passanten hebben we van de soep laten meegenieten. Ik wil Mary (de vrouw van Toy) nog even bedanken voor de heerlijke soep die ze voor de laatste teldag (gisteren) en voor deze dag heeft willen koken. Van daaruit zijn we richting observatiehut "De Zeearend" gewandeld, vergezeld van het biggengegil van de Waterral, ook zagen we nog een Klaapekster. Wat ons opviel in de observatiehut was de grote hoeveelheid Grote Zilverreigers. Het volgende plan was om richting Kleine en Grote Praambult te gaan. Onderweg hebben we nog mogen genieten van een Ruigpootbuiser, zowel vliegend als zittend in een boom. Hij liet zich mooi van alle kanten bekijken.

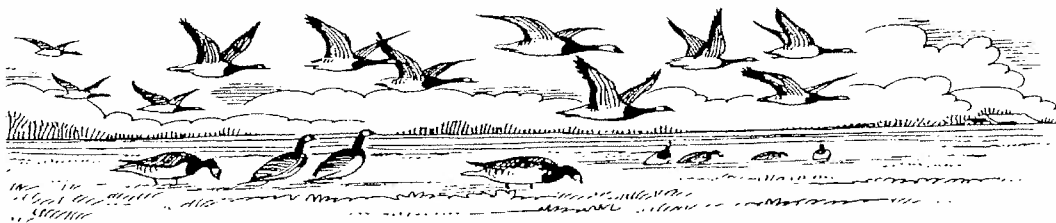
Toen zijn we naar de "Bloque van Kuffelen" gereden omdat daar een Witoogend zou moeten zitten. Deze hebben we echter niet kunnen vinden. Op dat moment hebben we besloten huiswaarts te keren. We hadden alle zes een voldaan gevoel over de dag. Jammer genoeg hebben we het Witoogendje en de Zeearend niet mogen zien.

Maar de Pestvogels hebben ervoor gezorgd dat onze dag niet meer kapot kon! We hebben op deze dag 64 vogelsoorten mogen waarnemen en dat is voor deze tijd van het jaar niet verkeerd.

De soorten zijn ongeveer gerangschikt in de volgorde van waarneming:

Blauwe Reiger, Nijlgans, Kokmeeuw, Kraai, Grote Zilverreiger, Ekster, Torenvalk, Kleine Zwaan, Knobbelswaan, Grauwe Gans, Kolgans, Kuifeend, Smient, Wilde Eend, Nonnetje, Aalscholver, Wulp, Krakeend, Slobeend, Brilduiker, Zilvermeeuw, Kievit, Meerkoet, Bergeend, Rietgors, Winterkoning, Tafeleend, Huismus, Fuut, Kauw, Buizerd, Merel, Spreeuw, Vink, Pestvogel, Koolmees, Zwartkop, Roodborst, Dwergmeeuw, Kramsvogel, Gaai, Grote Zaagbek, Putter, Bonte Strandloper, Goudplevier, Watersnip, Stormmeeuw, Witte Kwikstaart, Smelleken, Vrouwtje Blauwe Kiekendief, Graspieper, Pimpelmees, Waterral, Klaapekster, Baardmannetje, Wintertaling, Boomkruiper, Staartmees, Goudhaantje, Sperwer, Brandgans, Ruigpootbuizerd, Pijlstaart, Dodaars.

Met vriendelijke groeten aan alle vogelvrienden,
Theo Veldpaus.

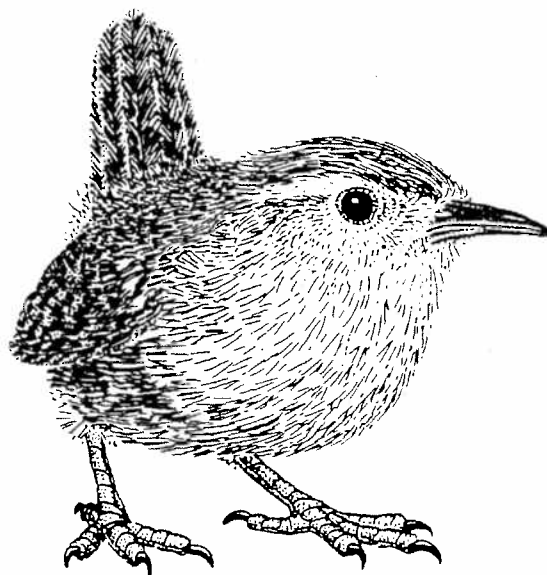
Klein Vogelijn op groene tak

Ingezonden door: Joke van den Boogaard

*Klein vogelijn op groene tak
wat zingt ge een lustig lied
wij hebben in ons hele boek
zo 'n vrolijk wijsje niet
o zeg o zeg ons aardig beest
wie toch uw Meester is geweest
o zeg o zeg ons aardig beest
wie toch uw Meester is geweest*

*Zo zuiver zingt gij en zo hoog
Zo keurig in de maat
en 't hart dat popelt ons van vreugd
wanneer uw keeltje gaat.
o zeg o zeg ons aardig beest
wie toch uw Meester is geweest
O zeg o zeg ons aardig beest
wie toch uw Meester is geweest*

*Verzekerd is de goede God
die 't U heeft toevertrouwd
opdat gij aan de blinden hoort
Zijn goedheid melden zoudt
o ja wij weten 't aardig beest
dat God Uw Meester is geweest
o ja wij weten 't aardig beest
Dat God Uw Meester is geweest*

ACTIVITEITEN WERKGROEPEN VOGELWACHT UDEN

HET BESTUUR

Het bestuur verzorgt de algehele coördinatie van de vereniging, zij stimuleert tal van activiteiten en legt contacten met derden. Tevens organiseert het bestuur de ledenactiviteiten, zoals excursies, cursussen en dialezingen. Genoemde activiteiten worden mede uitgevoerd door middel van een aantal werkgroepen, t.w.:

▪ **WERKGROEP INVENTARISATIE**

De werkgroep Inventarisatie organiseert diverse vogeltellingen in de Maashorst. Genoemde inventarisaties hebben tot doel een zo goed mogelijk beeld te krijgen van de vogelstand in een bepaald gebied. De verkregen informatie wordt ter beschikking gesteld aan het SOVON, Staatsbosbeheer en Gemeentes. Zij gebruiken de informatie ten behoeve van beheersplannen voor de Maashorst en de Wijstgronden.

Coördinator Peter van de Braak, telefoon: 0413-253586

▪ **WERKGROEP OEVERZWALUWEN**

Sinds 1986 heeft de Vogelwacht een kunstmatige oeverzwaluwenwand op de voormalige grindafgraving "Hemelrijk" te Volkel. Men houdt zich bezig met de inventarisatie en registratie van de daar broedende oeverzwaluwen. Daarnaast wordt regelmatig onderhoud uitgevoerd aan de oeverzwaluwenwand en observatiehut. Op verzoek is een gratis brochure verkrijgbaar met daarin alle details over de bouw e.d.

Coördinator Marc Poulussen, telefoon: 0413-274046

▪ **WERKGROEP UILEN**

Het plaatsen en onderhouden van nestkasten in kerken, boerderijen en schuren is een van de belangrijkste taken van deze werkgroep. Momenteel heeft de werkgroep de beschikking over ca. 40 kerkuilenkasten, die verdeeld zijn over Uden, Volkel/Odiliapeel en Boekel/Venhorst. Alle broedgegevens worden geregistreerd en aan de betreffende instanties doorgegeven. Daarnaast het geven van advies aan belangstellenden.

Coördinator John Hermans, telefoon: 0413-272777

▪ **WERKGROEP NESTKASTEN**

Deze werkgroep verschaft nestgelegenheid aan vogels en dan met name holenbroeders, zoals koolmees, pimpelmees en zwarte mees, gekraagde roodstaart, vliegenvanger etc. Dit gebeurt door diverse soorten nestkasten te maken en op geschikte locaties te bevestigen. Op dit moment heeft de werkgroep het beheer over ruim tweehonderd nestkasten. Tevens het inventariseren en administreren van broedgevallen.

Coördinator Leo Ballering, telefoon: 0413-368248

▪ **WERKGROEP STOOTVOGELS**

Naast het inventariseren van een zestal soorten stootvogels, welke in de Maashorst voorkomen, wordt aandacht besteed aan het maken en plaatsen van nestkasten of horsten, alsmede het controleren en registreren ervan. Verder is het doorgeven en assisteren bij het ringen van de jongen ook een taak van de groep. Het betreft hier voornamelijk de buizerd, havik, sperwer, torenvalk, wespandief en boomvalk.

Coördinator Piet van der Voort, telefoon: 0413-263292

▪ **WERKGROEP CLUBBLAD / PUBLICITEIT**

Een belangrijk communicatiemiddel binnen de Vogelwacht is "Het Bruuijsel". Dit clubblad wordt viermaal per jaar uitgebracht. Hierin is veel te lezen over de diverse activiteiten binnen de vereniging. Verder verzorgt de werkgroep alle publiciteit rondom de activiteiten die op touw worden gezet. Dit resulteert in diverse berichtgevingen in de dag- en weekbladen, kabelkranten, radio en televisie.

Coördinator Peter Noy, telefoon: 0413-251691

- **WERKGROEP VRIJWILLIG LANDSCHAPSBEHEER UDEN**

Deze werkgroep is een gezamenlijke activiteit van het I.V.N. en Vogelwacht Uden. Zij houdt zich bezig met behoud, herstel en ontwikkeling van kleine landschapselementen in de omgeving van Uden. Hiertoe worden o.a. wilgen geknot, elzensingels teruggezet en poelen gegraven. Tevens maakt het V.L.U. onderdeel uit van de Stichting Udense Kersenboomgaard. Zij onderhoudt een kersenboomgaard aan de Patrijsweg te Uden.

Coördinator Willem Peters, telefoon: 0413-252529

- **WERKGROEP JEUGDVOGELWACHT UDEN E.O.**

De Jeugdnatuurgroep is een zelfstandige werkgroep binnen Vogelwacht Uden. Zij is bedoeld voor jongeren tussen de tien en vijftien jaar en heeft als doel de jeugd kennis te laten maken met alle facetten van de natuur. Een keer per maand trekt men het veld in om naar vogels te kijken, bomen te herkennen of paddestoelen te zoeken. Men tracht het besef en waardering voor de natuur bij de jeugd te vergroten.

Coördinator Stijn van Gils, telefoon: 06-23847599

- **WERKGROEP SENIOREN.**

Een actieve groep senioren binnen de Vogelwacht die iedere maandagmorgen in de Maashorst gaat wandelen voor het sociale contact maar ook om van de natuur te genieten. Daarnaast wordt assistentie verleend bij het maken van diverse soorten nestkasten en helpt men mee met het samenstellen van het Bruujssel. Ook wordt ondersteuning verleend bij het uitvoeren van inventarisatiewerkzaamheden.

Coördinator Johan van Roosmalen, telefoon: 0413-266485

Even voorstellen... Jacques Raats

Als nieuwe coördinator van de winkel van Vogelwacht Uden e.o. wil ik mezelf gaarne aan u voorstellen. Mijn naam is Jacques Raats en ik ben sedert vier jaar woonachtig in Veghel. Sinds 1 januari 2004 ben ik lid van de Vogelwacht Uden e.o. Sedert mijn jeugd ben ik al bezig met het kijken naar vogels en heb daarvoor de beschikking over een verrekijker en een boek van Readers Digest. Verder probeerde ik de vogels te fotograferen met een vierhonderd en vijfhonderd mm. lens. Een telescoop vond ik altijd onzin.

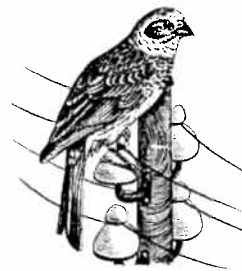
Sinds ik lid ben geworden van de Vogelwacht is er wat veranderd, ik heb inmiddels een telescoop en fotografeer vogels door de telescoop met een digitale camera. Als lid van een vereniging wil ik mij gaarne ondersteunend opstellen ten opzichte van die vereniging. Binnen de Vogelwacht merk ik dat veel werk verzet wordt door een relatief kleine groep mensen. Volgens mij is dat geen goede zaak, immers vele handen maken het werk licht. Ook die mensen zijn lid van de vereniging als hobby en dienen dus alleen die taken te hoeven verrichten waarvoor ze gekozen hebben. Dit is voor mij een reden geweest om deze taak op me te nemen. Verder heb ik geen commerciële achtergrond en weet ik nog geen weg naar eventuele leveranciers van de spullen die we nodig hebben in de winkel. Wel weet ik dat er behoorlijk wat nestkasten in voorraad zijn. Met steun van de leden van de Vogelwacht wil ik proberen om de winkel uit te bouwen en toegankelijker te maken.

Op de volgende pagina staat een greep uit het assortiment van de Vogelwacht-Winkel. Voor vragen en/of bestellingen kunt u te allen tijde contact met mij opnemen, telefoon: 0413-369388.

Jacques Raats

Vogelwacht - Winkel

Kijk eens goed in de winkel van de Vogelwacht. Mogelijk kunt u iemand verrassen met één van de onderstaande cadeaus en/of praktische middelen. U steunt daarmee tevens het werk van Vogelwacht Uden e.o.

De doelstelling van de winkel:

- Service aan de leden van de Vogelwacht Uden e.o.
- Door verkoop van boeken, kaarten, cassettes en Cd's met vogelgeluiden steeds meer mensen kennis en interesse bijbrengen voor het vogelleven.
- Door verkoop van nestkasten de vogels helpen bij het vinden van nestelplaatsen in de broedperiode. Vinden van genoemde plaatsen in de vrije natuur wordt zeer bemoeilijkt. De winter staat voor de deur. Honger en kou doen veel vogels sterven. We kunnen helpen door het geven van voedsel in zeer slechte omstandigheden, maar het geven van onderdak is een permanente hulp. Als dan in het voorjaar de meesjes uitvliegen geeft u dat een dubbel prettig gevoel.

Meer willen weten over vogels? De winkel kan u daarbij helpen:

- Rode boekje van Hayman, zakformaat€ 9,90
- Vogellogboek€ 1,00
- Gierzwaluw, Huiszwaluw, Boerenzwaluw of Oeverzwaluw€ 0,50
- Folder 'Ontdek de vogeltrek' (voor aanvraag mooie kleurenfolder).....gratis

Andere artikelen:

- Cd's met vogelgeluiden€ 5,00
- Cd's met vroege vogelzang Nico de Haan, vogels rond het huis€ 9,95
- Cd's met vroege vogelzang Nico de Haan, vogels van bos, hei en wei€ 9,95
- Vogelwacht Uden sticker.....€ 0,50
- Postpapier met afbeelding van een eend/uil€ 3,85
- Raamstickers (ter voorkoming van vogelbotsingen)€ 1,50
- Mooie geborduurde Vogelwachstickers (geel/blauw embleem)€ 1,00
- Vogelwachtspeeldje (een "must" voor leden)€ 5,00

Nestkasten (tweemaal geleverd met buitenbeits):

- Kast voor Winterkoning en Matkop€ 5,00
- Kast voor Pimpelmees, Zwarte Mees, Kuifmees, Glanskop€ 5,00
- Kast voor Koolmees, Bonte Vliegenvanger, Ringmus, enz.€ 5,00
- Kast voor Gekraagde Roodstaart en Bonte Vliegenvanger€ 5,00
- Kastjes van berkenhout met bitumen dakje€ 5,00
- Kast voor Grauwe Vliegenvanger€ 7,00
- Kast voor Boomkruiper€ 8,00
- Kast voor Gierzwaluw€ 10,00

Er zijn sinds kort ook posters te koop van Thieme in onze winkel. Ze kosten € 4,50 per stuk:

- Zangvogels van bos en parknr. 7
- Zangvogels van beemd en veldnr. 8
- Zangvogels,nr. 10
- Riet- en watervogelsnr. 11
- Bos- en weidevogelsnr. 12
- Vogels van duin en kustnr. 14

Suggesties m.b.t. aanpassing en/of uitbreiding van het winkelassortiment zijn bijzonder welkom.

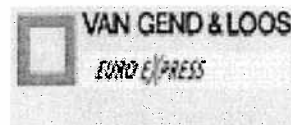
Coördinator:

Jacques Raats, Maasstraat 65 Veghel

Telefoon: 0413-369388 (voor afspraak van tevoren even bellen)

~~SELEKTVRACHT~~

dochter van

**HEEFT U PAKJES TE VERSTUREN,
DIT KAN OOK VIA SELEKTVRACHT DEPOT UDEN.**

Pakjes van 50 gram tot een gewicht van maximaal 12 kg.
Maximale inhoud 100 liter.

Selektvracht depot Uden,
Berna Rutten
Karperdijk 20
5406 PH Uden
Tel. 0413-269372
Fax. 0413-267619
e-mail berna.rutten@12move.nl

Vraag vrijblijvend inlichtingen
De prijs zal u meevallen! (zeker voor
pakjes die niet in de brievenbus passen)

Nobru.....
TECHNISCH PERSONEEL BV

Detachering, Werving & Selectie

Rondweg 73 (Poort van Uden)
Postbus 73, 5400 AB UDEN

Telefoon: (0413)243610
Fax: (0413)243615
E-mail: info@nobru.nl
Internet: www.nobru.nl

**RIOOL-, REINIGINGS- EN
INSPECTIEBEDRIJF VOOR
GEMEENTE, RIJK EN INDUSTRIE**

Statenweg 31
5428 GD
VENHORST
Tel.: 0492-321405
Fax.: 0492-324375

Honden & Katten
Speciaalzaak '4Feedt'
Volkelseweg 26
5405 NA Uden

**Hoogwaardig en volledig
honden- en kattenvoer
en benodigdheden**

Kwaliteit hoeft niet duur te zijn

o.a.

Superieur lam & rijst 20 kg 24,50 EUR*

Krokante brokken 20 kg 19,15 EUR*

* prijzen onder voorbehoud van wijzigingen

Gewoon even bellen:

(0413) 26 63 98 of 06 22 54 73 69

Of kijk in onze virtuele winkel: www.4feedt.nl

**Gratis bezorgservice in
Uden, Oss, Veghel,
Nijmegen, Wijchen
en omstreken**

Di. 09.00 - 12.00

Wo. 09.00 - 12.00

Vr. 13.00 - 21.00

Za. 10.00 - 17.00

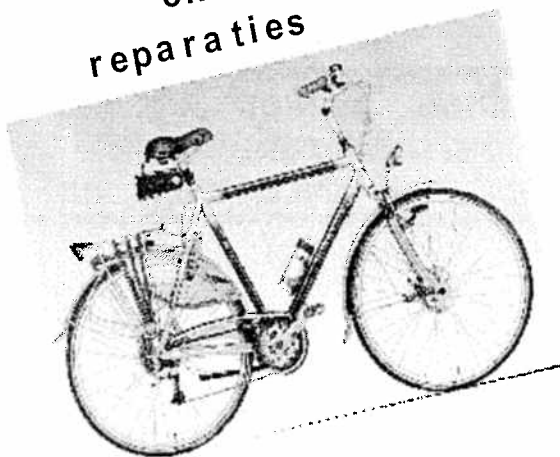
en ... Op afspraak!

www.4feedt.nl

WIM DE WILT

Voor al uw
tweewielers
en
reparaties

Kerkstraat 4 - Uden - 0413-262620

1500 SOORTEN BEPLANTING

ONTWERP - AANLEG - ONDERHOUD

alle tuinartikelen - tuinaanleg -
gespecialiseerd in
vijverbenodigdheden

**Goorkensweg 1 - UDEN -
Telefoon (0413) 26 10 78**

Gordijnen
vloerbedekking
binnenzonwering
raamdecoraties
enz.

Neringstraat Oost 7-9
5401 GM Uden
Tel.: 0413-250510
Fax.: 0413-247210

www.vloerenraam.nl

Een huiscollectie Home &
Harmony; een collectie met veel
keus en kwaliteit, speciaal voor u
geselecteerd en vervaardigd.
WELKOM

Het Bloemenmagazijn
Botermarkt 5
5404 NV Uden
0413-267988

Het Bloemenhuis
Kornetsstraat 6
5402 CN Uden

**DENKERS EN DOENERS
IN HUISVESTINGADVIES**

Huisvesting Consultancy
Milieu & Regelgeving
Bouwprojectmanagement
Beheer & Onderhoud
Outsourcing Services

Raad op maat?
Bezoek www.nibag.nl

Oude Udenseweg 16
5405 PD UDEN
Tel. 0413 - 33 42 00
Fax 0413 - 26 85 05

Duifhuizerweg 8
5406 TB Uden
Tel. 0413 363785
Fax 0413 342047

*Voor al uw agrarisch
loonwerk*

NATUURLIJK
rundvlees van
FRANS KNOBBOUT

BiefSelect is de naam van ons 100% natuurzuivere rundvlees. Het wordt op diervriendelijke wijze geproduceerd en voldoet aan de strenge kwaliteitsnormen van de Europese Gemeenschap. De kwaliteit van BiefSelect ontdekt u tijdens de bereiding én op uw tong...! Probeer het u maar!

**SLAGERIJ
KNOBBOUT**

DEELNEMER MET EERREKENDING
VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAP

Drossaard 12, 5403 ET Uden

FIETSWERELD

COCK ULAND
de fietsenwinkel

Altijd in beweging!

**Drossaard 47
5403 ES Uden
Tel. 0413-267088**

JM Koerierservice

Voor het bezorgen van enveloppen
tot palletgoederen in zowel
binnen- als buitenland.

Uitstekende service;
dag en nacht bereikbaar.

**Rondweg 77
5406 NK UDEN
Tel.: 0413-272130
Fax: 0413-270146
Mobiel: 06-53752706**

Onze bakkerswinkels en bezorgdiensten
staan voor kwaliteit in brood en
banket, in Beek en Donk, Boekel,
Gemert, St. Anthonis, Uden en wijde
omgeving.

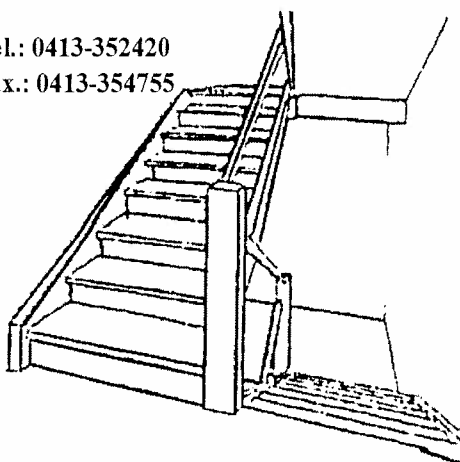
**St. Josephplein 5 - Venhorst
Drossaard 57 - Uden
Tel.: 0413 - 268517**

Th. Peters Machinale Timmerwerken

Het juiste adres voor kozijnen en trappen

Dorshout 6b
5462 GL VEGHEL

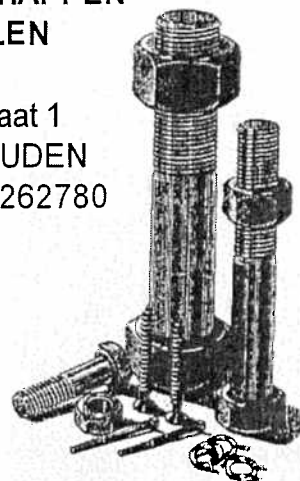
Tel.: 0413-352420
Fax.: 0413-354755

snijders metaal

IJZERWAREN
GEREEDESCAPPEN
METALEN

Kapelstraat 1
5401 EC UDEN
Tel.: 0413 - 262780

De Bruin

verzekeringen

Velmolenweg 87, 5401 HL Uden
Telefoon (0413) 330 999, Telefax (0413) 253 204
Website www.debruin.nl
e-mail info@debruin.nl

**Alle verzekeringen
en financiële diensten**

kaas & natuurvoeding

de sprokkel

- natuurvoeding
- kaas
- delicatessen
- dieet

www.desprokkel.com

Kastanjeweg 171
5401 GW Uden
Tel. 0413-271491
Fax. 0413-248145
E-mail: sprokkel@planet.nl

Laat uw digitale bestanden
gratis afdrukken

WWW.JETTEN.NL

Meld je aan op onze printservice
en je ontvangt 5 gratis afdrukken.
(1 aanmelding per huishouding)

FUJIFILM
DIGITAL
IMAGING
SERVICE **FOV**

JETTEN FOTOGRAFIE

1500 SOORTEN BEPLANTING
ONTWERP - AANLEG - ONDERHOUD

alle tuinartikelen - tuinaanleg -
gespecialiseerd in
vijverbenodigdheden

Goorkensweg 1 - UDEN -
Telefoon (0413) 26 10 78

Beschermen helpt. Helpt u mee?

**Want één op de vijf
vogels wordt nog
bedreigd!**

De ooievaar is terug. Dat is natuurlijk
goed nieuws. Maar zowel in Nederland
als Wereldwijd groeit de Rode Lijst
van bedreigde en kwetsbare
vogelsoorten nog steeds.
Help mee, word lid en
ontvang gratis een
Zakgids Vogels of
een Nestkast als
welkomst-
cadeau.

Vogelbescherming
NEDERLAND

Ja, ik word lid voor f40,- per jaar (65+ f27,50) en ontvang
elke 2 maanden gratis het tijdschrift VOGELS en één van de
welkomstcadeaus. Hiernaast heb ik mijn keuze aangekruist!

Dhr./Mevr. _____

Adres: _____

Postcode: _____

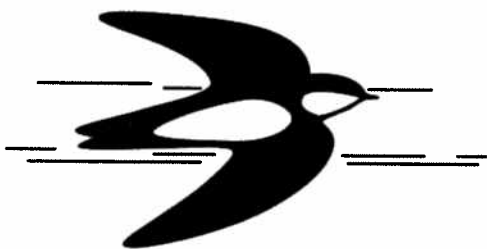
Plaats: _____

Stuur deze bon naar Antwoordnummer 1974, 3700 WB Zeist.
Postzegel hoeft niet, mag wel.

JAN PEERENBOOM

Aannemings bedrijf
Jan Peerenboom B.V.
Volkelseweg 6
5405 NA Uden
tel: (0413) 26 37 40

Vogelwacht Uden e.o.

